

Paiele și măgarii

comedie în trei acte
(patru tablouri)

P
E
R
S
O
N
A
J
E
L
E

ILIE P ARPALĂ, 55 de ani
PARASCHIV SUSAI, 50 de ani
MITRICĂ SUSAI, fiul lui Paraschiv, 20 de ani
DUMITRU DOBÎNDĂ, 30 de ani
TRAIAN SFINȚITU, 35 de ani
GLAFIRA, soția lui Ilie, 50 de ani
FLORICA, soția lui Paraschiv, 45 de ani
TITINA, 18 ani
IOANA, soția lui Dumitru, 25 de ani
GHIȚĂ PIȚIGOI, peste 60 de ani
MIA ROIBU
DORU POIENARU
Muncitori forestieri, țărani, țărănci, în chip de spectatori.
Acțiunea se petrece în zilele noastre, pe coama unui
dintre munții vilceni.

Actul I

Tabloul 1

Un punct izolat, la o exploatare forestieră. Decorul reprezintă interiorul unei colibe, alcătuită din două încăperi : tinda și odaia de dormit. În tindă se află o plită rudimentară și câteva obiecte simple de bucatărie : ceaun pentru mămăligă, câteva oale de pământ și de tablă, farfuria și străchini etc. Pe plită fierb două oale. Rezemate de pereți, șapine, ferăstraie și joagăre, securi și topoare.

Din tîndă, o ușă dă în odaia de dormit. Două pricluri late, așternute cu cearșafuri și pături roase, țin loc de paturi. O masă simplă, câteva scaune și butuci alcătuiesc restul mobilierului. Pe pereți se mai văd : un răftuleț cu câteva cărți și pagini din reviste colorate, străine, cu femei mai mult goale. Două lămpi cu petrol fixate lângă două ferestre mici și câteva obiecte de îmbrăcăminte agățate în cuie întregesc imaginea interiorului. Va mai exista un loc de joc și în exterior, inchipuind o poleniță, care ține loc de curte, cu câteva tufiguri etc.

E într-o zi de mai, spre seară. La ridicarea cortinei, Ilie Parapală și Dumitru Dobîndă, așezați la masă, joacă țintar. Paraschiv Susai coase o ruptură la cracul unuia pantalon. Mitrică Susai stă pe un butuc, cu o carte deschisă pe genunchi, și privește pierdut spre pozele de pe perete. De afară răzbate un vuiet destul de lugubru pentru urechile celor neobșnușiți. Cîteva clipe, tăcere.

ILIE (lui Mitrică) : Mitrică, iar te uiți la icoane ?

MITRICĂ (tresare) : Ha ! Ce icoane ? !

ILIE : Păi, alea-n care sfințele umblă fără țoale pe ele. (Arată spre poze.)

MITRICĂ : Mă uitam, da' nici nu le vedeam...

DUMITRU : El o vede numa' pe Titina lui...

MITRICĂ : Ba, pardon ! Goală n-am văzut-o niciodată.

PARASCHIV : Atîta mi-ar mai fi lipsit...

MITRICĂ : Dumitale ? !

PARASCHIV : Mie ; cui i-ar fi trimis-o tat-su plocon în bătătură, nu mie ?

ILIE (lui Paraschiv) : Dac-aș avea un băiat ca Mitrică așa al tău, mă Paraschive, și mie mi-ar conveni să mi-o trimeată pe Titina plocon în bătătură.

MITRICĂ (agatat) : Hai să schimbăm subiectul'. (Citește.)

DUMITRU : Nu-i convine...

ILIE : Are și de ce. (După un timp.) Și cu ce te omori acolo, ce citești ?

MITRICĂ (fără chef) : Versuri...

ILIE : Alea ce mai sînt ? !

MITRICĂ : Poezii...

ILIE : Aha ! Păi, zi așa... De Eminescu ?

MITRICĂ : De Arghezi...

ILIE : P'asta nu-l știu...

MITRICĂ (mai mult pentru sine) : Că multe-oi fi știind dumneata...

PARASCHIV : Bă, muceo, vorbește respectos cu șefu' tău...

MITRICĂ (tonul de mai sus) : Nu știți decît să jucați țintar pînă v-apucă amețeaia ; doar atîta știți...

DUMITRU : Iote-l, bă, că 'mnealui o fi tobă de toate alea !...

ILIE : Ce vrei, mă Mitrică ! Aparatu' de radio nu mai merge, că nu se găsesc baterii, curent electric n-avem, să mine un televizor... cum să ne omorîm timpu', în văgăuna asta, după ce ne la noaptea ? Cu țintaru'...

DUMITRU : Parcă el, dacă citește, e mai breaz...

MITRICĂ : Mă și miră cum de-ai izbutit să isprăvești alea șapte clase. Te-ai mai uitat peste vreo pagină de carte, de-atunci ?

DUMITRU : Eu ! Da' ce, am căpiat ? ! Mie dă-mi să-njunghii porcu', să tai gîtu' la orătănii, să dobor pădure... Treburi de bărbat...

PARASCHIV : Mitrică, aprinde lampa aia, că chiorfi pungăind la pantalonii ăștia...

MITRICĂ (în timp ce șterge sticla lămpii etc.) : Dacă mai zăcem mult aicea, o să ne sălbăticim mai rău ca triburile alea din pădurile Amazoniei...

(Se aude un vuiet foarte puternic ; oamenii ascultă, ușor înfiorați.)

ILIE : Geme pădurea...

PARASCHIV : O fi avînd și ea durerile ei...

DUMITRU : Pădurea, să aibă dureri ! Noi, oamenii, le-avem ; de toate soiurile ; mai mici, mai mari...

MITRICĂ (aprinzînd lampa și agățînd-o de perete) : Am citit că atunci cînd te apropii cu securea sau fierăstrău' de un copac, cu gînd să-l tai, simte... De-aia o fi gemînd pădurea... Cică și florile, cînd vrei să le rupi, simt și se-nfioară...

PARASCHIV : Așa să fie, oare ? !

DUMITRU : Bazaconii ! Pădurea geme din pricina vîntului ; n-auzi ce iad e afară ? Au să se frîngă la brazi, cu nemiluita...

ILIE : Sub furtună nici nu e greu să te frîngi...

PARASCHIV : Mda... O s-avem de furcă pîn-o să descîlcim îngrămădeala de rupturi... Ce-o fi cu Costică ? ! Nu-l mai văzui de fo două zile.

ILIE : S-o fi vîrît pe undeva la adăpost. Sau o fi pornit-o, de nebun, eă-și caute pereche, că de, e și el ființă vie...

DUMITRU (*răbufnind*): Numa' nevestele noastre, dacă pică pe la noi o dată la două-trei săptămîni, e lucru mare...

PARASCHIV: Nu le poți pretinde mai mult; din sat pînă pe coama asta de munte, drumu-i lung și greu de călcat cu picioru'...

DUMITRU (*ca mai sus*): Așa e cînd o faci pe erou'...

ILIE: Cine-o face pe erou', mă Dumitre?!

DUMITRU: Noi! Cine s-o facă! Ne-ar fi șezut rău să fi rămas jos, la centru', la cabană? Dormitoare ca lumea, nu birlogu' ăsta de urși, magazin alimentar, lumină electrică și televizor; trăiam și noi ca oamenii... Ne-am găsit vitejii-ăi mai cu moț! Adică, dumnea-ta te-ai găsit, cînd a aruncat ingineru' Cristoiu momeala. Iar noi ne-am luat pe urmele dumatiale, ca niște oi; ca să dăm, peste ce? Peste munca a mai a dracului de grea...

ILIE (*atent la țintar*): Pă cîte mi-aduc aminte, taică-tu-mi spunea că pe tine muică-ta nu te-a născut greu, te-a născut ușor...

DUMITRU: Și ce dacă?

ILIE: Păi, mă gîndesc că nu există munci grele ori ușoare; există numa' muncă ce se cere dusă la un căpătîi... Pe- aici cred că n-a mai pătruns picior de om de pe vremea lu' Mircea cel Bătrîn.. Ai văzut cu ochii tăi ce bogăție zace prin partea locului; vagoane de copaci dărîmați, brazi uscați din picioare — o avuție fără seamăn, amenințată cu putreziciunea; musai să fii erou ca să...

DUMITRU (*scoate un urlet de lup*): Auuuu! !

(*Ceilalți rămîn surprinși, ușor speriați.*)

PARASCHIV: Ce-ai, bă, ce te-apucă?!

DUMITRU: Mi-e dor de muiere! Și fac ceva pe brazii putreziți ori uscați de-a-ncioarele...

ILIE (*sincer*): S-o da certificat medical, măcar p-o săptămînă, pentru boala asta?!

PARASCHIV: Dacă doctoru' își înșală nevasta, nu-i dă; nu-l crede că duce doru'...

MITRICĂ (*sincer*): Vrei să-ți citesc o poezie de dragoste, să te mai potolești?

DUMITRU: Ar fi ca și cînd ai ține un discurs unui înfometat; de nu-mi apare muierea, în cel mult zece zile, eu pun foc pădurii...

MITRICĂ: Păcat că n-am la mine „Coudul penal“; asta-ți lipsește...

DUMITRU: Îți lipsesc, ție, doi pumni după ceafă! Ș-o să ți-i dau...

MITRICĂ: Trogloditulă!...

DUMITRU (*cu un gest repezit, mătura țintarul de pe masă*): Fir-ar mama ei a dracului de viață!

ILIE (*calm*): Ai merita să te leg de bradu' ăla din pragu' colibeii și să te ții acolo pînă-ți trec năbădăile.

DUMITRU: Leagă-mă!

MITRICĂ: Așa cum l-au legat pe Ulise, să nu s-arunce-n apă după sirene...

PARASCHIV: Păi dar! C-o fi fost fun prost...

MITRICĂ: Decît să m-apuce și pe mine astfel de năbădăi după ce-o să mă-n-sor, mai bine depun cerere la Cozia, la călugărie...

ILIE: Cu timpu', te vindeci; uită-te la mine și la tat-tu...

PARASCHIV: Mă Dumitre, ce poznă ai făcut tu, pe la mina aia de plumb pe unde-ai lucrat? (*Dumitru începe să adune piesele de țintar*). Cișligai de trei ori mai mult ca noi, tăietorii de pădure. Ți-ai ridicat o casă cum nici primaru' n-are. Iar pe Ioana, nevastă-ta, o țineai ca p-o prințesă. De bună-voie nu i-ai lăsat; ceva-ceva s-o fi-ntîmplat...

DUMITRU (*pe gînduri*): S-a întîmplat că, într-o bună zi, doctoru' minei, punîndu-mă la aparat, îmi zice: „Măi tovarășe Dobîndă, prin plămîinii tăi vād pînă la București“... Nu-mplinisem douăzeci și opt de ani. Am stat o vreme prin spitale, apoi m-am întors în sat, gîndind că, la o adică, să-mi închidă ai mei ochii, nu mină de om străin; și iacătă, de cînd sint aici, pe creasta asta de munte, mi-am revenit...

PARASCHIV (*în glumă*): Ești mai aproape de Dumnezeu...

MITRICĂ (*idem, cu simpatie*): P-ăsta numa' dracu-l servește cu plăcere.

ILIE: De ce nu ne-ai spus-o și nouă pînă acum?

DUMITRU: N-am spus-o nimănu; nici ălor bătrîni, nici măcar Ioanei... Mai trîntim un țintar?

ILIE: Ajunge... Mitrică, oalele alea fierb?

MITRICĂ: Fierb, să trăiți! Într-una, ciorbă de făsui, într-alta, mîncare de cartofi. Mîine-o inversăm: într-una fierbem ciorbă de cartofi și-ntr-alta mîncare de făsui; ș-o să le prăjim cu sfaturi contra consumului de proteine prea multe... O să fie grozav...

PARASCHIV (*mormăind*): Grozav, pe...

ILIE: Miine-poimîne, musai să se re-peadă careva din noi jos, la centru', să facă nițică aprovizionare...

DUMITRU: Ș-o să vină cu „aia n-avem, ailaltă nu se găsește“...

MITRICĂ: Mamă, și ce dor mi-e de-o bucată de salam!...

PARASCHIV: Mda, mai ales stricat, ca ăla de luna trecută, de erea s-o pățim cu toții...

MITRICĂ : Poate se nimereste din ăla bunu', pentru grade superioare... Știți la ce visează uneori, cu ochii deschiși, după ce suflăm în lampă ?

DUMITRU : La cai verzi pe pereți...

ILIE : La ce, mă Mitrică ?

MITRICĂ (vizitor) : Să văd și eu la față un tovarăș de la sindicat. Și să-l aud întrebându-ne cu un zimbet de actriță americană : „Merge treaba, tovarăși ?” Iar noi, adică nu, dumneata, nea Ilie, că ne ești șef, să-ți răspunzi plin de voioșie : „Merge, tovarășe, merge !” Și fo trei zile să-l culcăm în patu' nostru, cu cinci regimente de purici hămesiți, și să-l poftim la masa noastră : cartofi și făsui, făsui și cartofi. Si-n timp ce mîncăm, să-l punem pe tata, că are glas frumos, să strige cite-o lozincă...

DUMITRU : De-o pildă ?

MITRICĂ : De-o pildă : „Noi fasole cînd servim, planu' iute-l depășim !”

DUMITRU : Sună mai bine : „Noi fasole cînd servim, toată ziua chiuim !”

ILIE (spontan) : „Chiuim de bucurie, că ne-ndopăm cu iahnie...”

MITRICĂ : 'oților ! Și ziceați că nu vă pricepeți la poezie...

DUMITRU : La alea făcute de noi ne pricepem...

ILIE : Aveți și voi nițică răbdare ; acu' acu' o să-ncepă sezonu' de vînat ; au să ne calce la musafiri, cu duiumu' ; și de la syndicate, și de pe la alte foruri... Ț-ادuci aminte, Paraschive, în urmă cu doi ani, pare-mi-se, cînd lucram la parchetu' din Valea Cerbului...

PARASCHIV : Atunci cînd ne-am pomenit cu grupu-ăla de tovarăși...

ILIE : Oameni grei, unu' ș-unu'... Cinci zile-au păcănit puștile...

PARASCHIV : Și ce zaiafet se-ncegea seara ! Iar noi le ziceam la ureche muzică de flocoar...

MITRICĂ : Folclor, tată.

PARASCHIV : Da, de-al nostru, de pe-aci ; ce le mai plăcea ! Pesemne, ureau și ei de-ai noștri, apropiați...

ILIE : Și cumsecade ! Cu ce-a rămas de la masa lor, am avut ce pune pe masa noastră o săptămînă : numa' cărnuri de căprioară și mistreț...

MITRICĂ : Se cheamă că vă crescuse nivelu', de... Am putea să punem și noi cite-o capcană, să ne pice cite ceva.

PARASCHIV : Păi dar ! Să ne coste cinci mii de lei o friptură, că nouă ne fată vaca în fiecare zi...

MITRICĂ : În cazu' ăsta, să rămînem tot la legea a veche. Mîncăm ?

ILIE : Să mîncăm. Cu toate că nu prea mă trage ața, momentan...

PARASCHIV (examinînd cirpitura de la pantaloni) : Terminai și eu.

DUMITRU : Nea Paraschive, după cîte văd, ai de gînd s-o mai duci cu pantalonii ăștia încă două cincinale.

PARASCHIV : Cît s-o mai ține petic pe petic, ar fi păcat să consum altă materie primă...

MITRICĂ : Mă, tată, dacă te-ar trimite la un curs de perfecționare pentru cadre de conducere din economie, ai ajunge mare de tot...

ILIE : Păi cum ! Și, după teoria lui cu „petic peste petic”, ne-ar pune să umblăm în fundu' gol, că ar fi cu mult mai economicos.

PARASCHIV : Ee, de ne-ar crește păr ca la maimuțe, ce bine-ar fi ! Ce bănuți am putea pune deoparte...

DUMITRU : Și-așa, cum trăim noi aicea, numa' păru de maimuță ne mai lipsește.

ILIE (glas domol) : Staaaau, ascult la voi și mă minunez : ce v-apucarăți, mă, să numărați toate petele din soare, ai ? !... Linişte, de-ți țiuie urechile, nu să ți se umfle capu' de-atîtea urlete de mașini și alte alea ; aer curat, să-l mînci, vorba aia, cu lingura, în timp ce alții își cheltuiesc jumate din leafă numa' să-l tragă-n piept o săptămînă ; cu sedințe peste sedințe și alte acțiuni diverse, nu vă pisează nimeni ; ș-atunci ?

DUMITRU : Ș-atunci, ce ? !

ILIE : Ce-oți fi vrînd ? !

DUMITRU : Eu îmi vreau muierea. S-o simt lingă mine. Atîta...

MITRICĂ (aluzie la Dumitru) : Cu el e simplu ; nici măcar nu trebuie trecut în planurile de viitor...

DUMITRU : Vezi să nu-ți faci mîntea aia gîlci, de-atîta sfortare.

MITRICĂ : O s-o tratez cu ierburi tărnăduitoare ; cresc, pe-aci, cu nemiluita... Altceva mă roade pe mine...

ILIE : Ce te roade, mă Mitrică ?

PARASCHIV (tot preocupat de starea pantalonilor) : Nu-l roade, îl mîncă pielea...

MITRICĂ : Dacă-i vorba de mîncărime, o am pe suflet, și nu pe piele...

ILIE : Păi, eu, de ce te-ntrebai că ce te roade...

MITRICĂ (retoric) : Mă roade așteptarea, nea Ilie, așteptarea !...

DUMITRU (improvizînd) : Dar Titina tot nu vine, peste deal, peste coline...

MITRICĂ : Las-o pe Titina ! O să vină, și iar o să vină, și iar o să vină. O să-i trîntim lui tata o turmă de ne-poți...

PARASCHIV (mulțumire) : Ee, acum mai îmi vii și tu de-acasă...

MITRICĂ (pentru sine) : Tare-mi doresc să se-ntîmple ceva... fie și ceva rău...

ILIE : Scui-pă-ți în sîn !...

DUMITRU : Și, de unde pină unde te pocni o astfel de dorință, mă ? !

MITRICĂ (tonul de mai sus): Mai de mult mi se ține de umbră. În armată mi-am suflat nasu-n fața unui plotoner; n-aveam batistă, da' el m-a acuzat de atitudine așa și pe dincolo... M-au prîponit la carceră, pe-o zi, nu atât fiindcă m-au socotit vinovat, ci fiindcă am ținut-o, pînă-n pinzele albe, să-mi dovedesc nevinovăția...

DUMITRU (atotștiutor): Mare brînză! A stat și el o zi la carceră!

MITRICĂ: Șezi cuminte-n banca ta, pînă mai crești; nu lua vorba din gura ălor mai bătrîni ca tine...

DUMITRU (furios): Bă, țîști-bîști, te mi-rui!

ILIE (sever): Potoliți-vă, cîrîlanilor!... (Lui Mitrică) Și ce fu, mă, cu carcera aia?

MITRICĂ (deodată fără chef): Păi fu, așa, că simțeam cum îmi intră zidurile-n coaste...

PARASCHIV: Și ce-oi fi vrut! Doar nu te-au pus să stai într-un salon de ministru...

MITRICĂ (descoperă că nici el nu se înțelege pe sine): Păi, aia e!...

DUMITRU: Care „aia”, măi, zăbăucule?!

MITRICĂ (mirare): Că ș-acuma simt...

ILIE: Că-ți intră-n coastă, ce? Lărgimea asta, de n-o cuprinzi cu ochii?

MITRICĂ: Lărgimea asta...

DUMITRU: E nebun rău...

PARASCHIV: E pălit...

MITRICĂ: De ani și ani de zile, și dumneata, nea Ilie, și dumneata, tată, doborîți copaci și-i trimiteți în lume... Cu ei, barim se întîmplă ceva, nu mai rămîn aceeași, pe cînd dumneavoastră? Ați rămas, cumva, țintuiți pe dinăuntru... Zău, vreau o schimbare. Mi-e frică...

ILIE (ca unui copil): Hai, alungă-ți frica... Poate, la vremea noastră, om fi trecut și noi prin friguri de-astea; le-am uitat, ori ne-au uitat ele... Pînă miine...

MITRICĂ (precipitat): Nu vreau nici un „miine”, fără un strop de schimbare!

DUMITRU: Una tîrnicică în moalele capului, adoarme tun, și dimineață se scoală ca un trandafir.

(Mitrică se repede, scotocește pînă ce găsește un caval, din care scoate un sunet prelung, puternic. La fel, caută un fluier din care scoate un sunet ascuțit ca un țipăt; toată scena e urmărită în tăcere de ceilalți.)

ILIE (tonul de mai sus): Te răcoriși?

MITRICĂ (moale, fără să-l privească): Mă răcorii. (Se aude iarăși un vuiet puternic, urmat de un răpăit de ploaie. Strigă.) Nu mai urla atîta!

DUMITRU: Acuma îi căsună și pe fur-tună! Adică, ea n-are voie s-o facă pe nebuna, da' el are! (Un trăsnet năprasnic îi închide gura.) Fraților, nu-i de glumă! Nici măcar nu sîntem asigurați la ADAS...

ILIE (punînd pe masă farfuria, taci-muri etc.): Paraschive, înfige o secure în pragu' de-afară.

MITRICĂ: Ajută metoda asta?

(Paraschiv iese și înfige securea.)

ILIE: Ajută...

MITRICĂ (privind cu oarecare teamă pe geam): Franklin ne-nvață altfel despre trăsnete și paratrăsnete...

ILIE: Lasă-l pe Franklin al tău! Aduceți oalele alea. (Mitrică și Dumitru ies, revenind cu cite o oală.)

PARASCHIV (reintră): Toarnă cu hîrdău'; barim de-or fi apucat să puie porumbu-n pămînt...

ILIE: Piine mai avem?

MITRICĂ (scofînd o bucată mare dintr-un sac): Cam ca piatra, da' mai e.

PARASCHIV: Da' fun rest de țuică s-o mai găsi?

MITRICĂ (din același sac, scoate un ulcior, îl clatină): Se mai găsește, boierule. (Mai scoate citeva cepe și căpîțîni de usturoi, punînd totul pe masă. Se așază cu toții, șterg lingurile și furculițele cu degetele sau de pantaloni, Ilie și Paraschiv își fac cite-o cruce scurtă, mînîncă.) Am să trimit o scrisoare la ziar sau la televiziune, cu rugămîntea să ne propună pentru decoreare...

ILIE: Ei, na, c-om avea și cine știe ce isprăvi...

MITRICĂ: Avem: ne hrănim rațional. Așa ne-nvață...

DUMITRU (mușcînd dintr-o ceapă mare): Mie nu-mi pare rău că ne-nvață, mi-e necaz, numa', că-nvățătura e obligatorie.

MITRICĂ: Fără teorie împletită cu practică, nu se pot realiza progrese.

PARASCHIV: Nițică răbdare! În curînd au să iasă bureții, mînăntărcile...

ILIE: Nu prea e voie să ne-atingem de ele...

PARASCHIV: Cum așa?!

ILIE: Le folosește industria locală, pentru conserve...

DUMITRU: S-or fi cătînd la export...

PARASCHIV (încăpățînat): Ba am să culeg, ș-am să le mînînc, de cite ori mi s-o face poftă, și fripte, și crude.

ILIE: Cînd te-o frige păduraru' c-o amendă, să nu vli la mine după intervenție...

PARASCHIV (nedumerire): Și nouă, ce ne rămîne?!

MITRICĂ: Munca. Ea e capitalu' ăl mai de preț...

PARASCHIV (copil oropsit) : Da' eu nu tinjesc să fiu capitalist ; eu vreau să măninc bureți și mânățarci cind mi s-o face poftă ! (*Trintește cu lingura în farfurie, strigă.*) Că de-ai-a le-a lăsat Dumnezeu !

ILIE (alb) : Dumnezeu a lăsat multe. I-a lăsat omului și minte — să nu se puie de-a curmezișu' legilor, vorba lui Cristoiu...

(*Pe fondul naturii dezlănțuite răzbat de afară, la început slab, apoi tot mai puternic, strigăte de desperare, alternate cu mormăituri.*) „Aoleu, mamă care m-ai născut, scapă-mă ! Aoleu, Isuse Cristoase, nu mă lăsa !... la laba de pe umărul meu, monstrule !”... *Toți se ridică în picioare, o clipă ascultă înfiorați, apoi, instinctiv, apucă ce găsesc la îndemână : securi, topoare etc. Doar Mitrică rămâne cu mina ridicată și cu furculița în chip de lance. Înainte ca cineva să întreprindă ceva, Traian Sfințitu, cu o tașcă pe umăr, dă năvală pe ușă, mai să-i doboare, și se oprește drept în virful patului. Cu privirile holbate, îndreaptă degetul spre ușă.*)

TRAIAN : Ursu' ! Ursu' !... Cit pe-aci să mă-nghită de viu... (*Ceilalți îl privesc, la rindu-le, holbați. Se aud mormăituri.*) Auziți-l ! Vine după mine ! Să-riți și dați-i la cap, că eu m-ascund... (*Se acoperă cu o pătură.*)

MITRICĂ (ascultind mormăiturile) : Asta e glasul lui Costică ! (*Incepe să ridă, urmat de ceilalți.*)

TRAIAN (iși descoperă virful nasului, aproape fără grai) : Care Costică ? !

MITRICĂ : Costic-al nostru !...

TRAIAN : Păi, nu e urs adevărat ? !

DUMITRU : Ba e...

TRAIAN : Ș-atunci ?

MITRICĂ : Nimic.

TRAIAN : Cum „nimic“, tovarășe, cind i-am simțit laba pe umărul meu ? !

PARASCHIV : Așa e el, dragăstos...

ILIE : Da' dumneavoastră cum de v-ați nimerit p-aci taman p-o vreme ca asta ?

MITRICĂ : O fi fost parașutat...

ILIE : Sînteți în inspecție ?

TRAIAN : Nu, în delegație. (*Dindu-se, cu teamă, jos din pat.*) Și le-am spus tovarășilor că pe coclauri nu se poate face cultură fără pușcă sau măcar un pistol. (*Aude mormăituri, iar se sperie.*) Fiara asta mi-a pus gînd rău ; precis...

PARASCHIV : Nici vorbă ! I-o fi foame. (*Lui Mitrică.*) Du-i, mă, ceva să-mbuce, altfel nu-i chip să scăpăm de el.

MITRICĂ (iese în tindă cu un codru de piine) : Pofitim, musiu Costică, servește-te ; dup-ai-a te duci, glonț, la tine-n birlog, m-ai înțeles ? Nu te uita cu jind spre ușă, că nu te las să intri ;

mai avem un musafir. Hai, noaptea bună ! (*Revine.*) Are blana cam jumulită.

DUMITRU : S-o fi bătut cu alții pentru vreo cadină...

TRAIAN (cu mirare, lui Mitrică) : Și-i dai să mănince, așa, din mină ? !

MITRICĂ : D-apăi cum !

ILIE : Costică e copilul lui de suflet ; il crește de cind avea două săptămîni...

TRAIAN : Te pomenești că l-a contractat cu statul !

ILIE : Niște vinători au omorît-o pe ursoaica a bătrînă ; Mitrică i-a găsit puu' căzut într-o groapă și miorlând de foame ; ne-am pomenit cu el că-l aduce în brațe ; și, iaca, e mai bine de-un an de cind nu se dezlipește de noi.

PARASCHI : În două rinduri, au vrut să ni-l ia, să-l ducă la fo grădină zoologică.

MITRICĂ : Fac moarte de om ! Ș-apoi, pină și oamenilor le e greu în țarc, ce să mai vorbim de fiarele pădurii ! (*Bănuitor, lui Traian.*) Nu cumva venirăți incoace, cu scopul să mi-l ridicați ?...

TRAIAN : Ferească Cel de sus ! Abia mă înțeleg eu cu semenii noștri, darămite cu urșii ! Să ne cunoaștem : eu mă numesc Traian Sfințitu.

DUMITRU : V-o fi botezat în apele Iordanului, te pomenești !

TRAIAN : Pe dracu' ! Povestea mama că popa era beat și m-a scăpat în cristelniță ; tot umbra cu mîinile după mine, iar eu îi alunecam printre degete, ca țiparu'. Cind m-a scos, eram vinăt ; m-a bătut de m-a smintit, pină să-mi revin... De-aceea, probabil, toate-mi merg de-a-ndoaselea, și-o tot iau după ceafă...

ILIE (pe risul sau zimbetele celorlalți) : Noi taman ne-așezaserăm la masă. Vă e foame ?

TRAIAN (încă sub impresia emoției) : Nici eu nu mai știu ce e cu mine... Parcă mi-ar fi...

ILIE : Atunci, ședeți cu noi ! Mitrică, mai scoate o farfurie...

MITRICĂ : N-o mai fă și dumneata pe nobilu' de Răscăeți... (*Lui Traian, explicitiv.*) Știți, Răscăeți e comuna noastră de baștină. (*Lui Ilie.*) Avem doar patru farfuruii...

ILIE : Adu o strachină ! La urma urmei, decit o farfurie goală, tot mai bună-i o strachină plină. Ședeți ! (*Se așază cu toții la masă, Mitrică îi umple lui Traian strachina. În timp ce mănincă.*) Numele dumneavoastră îl aflarăm ; să vi-l spun și p-al nostru... Eu sînt Ilie Parpală, șefu' echipei de muncitori forestieri, el (*arată spre Paraschiv*) e Paraschiv Susai, cu care tal pădure de fo douăzeci de ani, el (*arată spre Mi-*

- trică* e Mitrică, feciorul lui Paraschiv, și el (*arată spre Dumitru*), Dumitru Dobindă, îl mai nou din echipă; aștia sîntem. (*Îi întinde ulciorul.*) Trageți un gît de țuică ?
- TRAIAN : Trag... (*Bea.*) Mulțumesc ; bine s-a nimerit țuica asta !... Auzi ! să-mi pună el laba pe umăr !!
- DUMITRU : Principalul e că nu pune gheara-n gît...
- MITRICĂ : Îi plac tovarășii veniți în delegație. Pesemne o fi avînd și el păsurile lui, numa' că, atunci cînd vrea să și le spună, delegații se sperie...
- DUMITRU : Sînteți de la sindicat ?
- TRAIAN : Nu.
- MITRICĂ : Păcat...
- TRAIAN : De ce, păcat ?
- DUMITRU : Are el un of pe suflet...
- TRAIAN : Sint de la cultură...
- ILIE (*nedumerit*) : Ce fel de cultură ? !
- TRAIAN : Păi... cultură socialistă, că alta n-avem...
- ILIE (*ca mai sus*) : Nu pricep, neam...
- TRAIAN (*oarecum uimit*) : Am impresia că sînteți la fel de puri ca apa de izvor !...
- ILIE : Apei de izvor îi cunosc gustul, da' ce e aia „pur“, să mă tai și nu pricep o iolă...
- MITRICĂ : Bă, nea Ilie, dumnealui vrea s-o zică, pe ocolite, că sîntem primitivi, că nu prea ne duce mîntea ce fîină se macină la moara lumii...
- ILIE : Și tu mă lămuriși buștean...
- MITRICĂ : Dumneata pricepi, tată ?
- PARASCHIV (*solemn*) : Niciodată n-am încercat să fiu mai deștept decît Ilie ; de-aia ne și avem ca frații...
- MITRICĂ : Tu, Dumitre ?...
- DUMITRU : Acolo, în străfundurile pămîntului, unde mi-am făcut plămîinii ciur, ni se cerea numa' să umplem cît mai mulți vagonași pe zi sau pe noaptea. Da' poate ne explici tu, că de, ești citit...
- TRAIAN (*lui Mitrică*) : Citești ?
- MITRICĂ : Citesc.
- TRAIAN : Ce ?
- MITRICĂ : Ce-mi pică în mînă.
- TRAIAN : Vreo carte de teatru ai răsfoit ?
- MITRICĂ : La școală, cînd ni se cerea să știm despre Alecsandri și Caragiale.
- TRAIAN : Da' ai jucat ?
- MITRICĂ : N-am jucat.
- TRAIAN : Da' ai văzut ?
- MITRICĂ : În armată ; ne-au dus de fo două ori.
- TRAIAN : Ți-a plăcut ?
- MITRICĂ : Mi-a plăcut. (*Visător.*) La unu' din spectacole juca o artistă tînără și frumoasă de-ți tăia răsufllarea ; aci se-mbrăca, aci se dezbrăca... Noi, compania, clocoteam ca-n cazanu' cu ciorbă ; dacă mai dura nișel, săream în aer cu artistă și teatru cu tot...
- DUMITRU : Mitrică, taci, că iar m-apuc să urlu ca lupii.
- TRAIAN (*nedumerit*) : Urlați cînd auziți de teatru, sau cum ?
- DUMITRU : Urlu cînd îmi amintesc de Ioana, de nevastă-mea ; mă usuc de dor ca un vrej rupt.
- TRAIAN : Aha, e cu totul altceva...
- MITRICĂ (*în chip de consolare*) : Nu te mai chinui atîta, mă Dumitre ! Au mai rămas prin sat fo cițiva flăcăi, așa, de sămînță. (*Strigă.*) Trăiască întrajutorarea tovarășească !
- DUMITRU (*îi arde una după ceafă*) : Dacă te mai aud vorbind așa, îți smulg limba din rădăcină...
- MITRICĂ (*filozof*) : Parcă pe mine, după ce m-oi însura cu Titina, ce viitor m-așteaptă ? Dragoste cu porția, cum am auzit că erau cartelele pe timpul războiului...
- ILIE : De unde-o pornirăm și unde-ajunserăm !
- PARASCHIV : Și mie mi se pare că ne-nvirtim ca o curcă beată...
- TRAIAN : Adică ?
- ILIE : Păi cum e, dom'le, cu cultura aia ?
- TRAIAN : E, că am sarcină să mă ocup de dumneavoastră...
- PARASCHIV (*ușor speriat*) : Da' cu ce-am greșit ?
- TRAIAN : Vai de mine, dimpotrivă ! Inginerul Cristoiu, de jos, de la brigadă, mi-a spus că sînteți printre cei mai de ispravă ; dumnealui m-a îndrumat încoace...
- ILIE : Așa ! Nu venirăți de plăcere !
- TRAIAN : Plăcerea de a da nas în nas cu un urs i-aș lăsa-o șefului meu, că tare ne mai iubim ! E mort după vînațoare, însă e zbanghiu de-un ochi, și-i tremură și mîinile, pe deasupra...
- DUMITRU : O fi dat mult de pomană...
- TRAIAN : Poate, sancțiuni... Noroc că are un adjunct dibaci ; se ține după el ca umbra, îi doboară vinatul și i-l pune-n seamă. (*Privește masa.*) Asta ne-a fost toată mîncarea ?
- ILIE : Asta ne fu toată.
- MITRICĂ : I-am provocat pe călugării de prin părțile astea la o-ntrecere socialistă.
- TRAIAN : Pe călugări ? ! În ce scop ?
- MITRICĂ : Să le demonstrăm că noi ținem post și-n zilele de dulce...
- TRAIAN : Bătu-te-ar !... Îmi îngăduiți să contribuî și eu cu ceva la...
- MITRICĂ (*sare*) : Cum nu ! Chiar vă rugăm să nu vă simțiți jenat... (*Îl urmărește avid pe Traian, cum scoate din tașcă o bucată mare de salam învelită în hirtie. După ce acesta o desface.*) Icoană făcătoare de minuni ! Salam ! Ziua asta o declar sărbătoare națională !...
- ILIE (*sever*) : Mitrică !

- MITRICA (*aer de cumințenie, în timp ce Traian taie salamul*): Mii de scuze! Doar o sărbătoare micuță, întru mulțumirea citorva tovarăși de nădejde. (*Văzindu-i mîncînd cu poftă, ca și el, dealtfel.*) Ei, mai cu ușurelu', mai cu ușurelu'! Lăsați-mă pe mine, că eu sint în creștere!...
- PARASCHIV (*clatină ulciorul*): Se duse! Umblăm și la lălălat?
- ILIE: Să umblăm; în cinstea tovarășului. (*Paraschiv cotrobăie într-un colț și pune pe masă un ulcior.*) Mitrică, ia vezi tu, parc-aveam și niște cești... (*Mitrică scoate, tot dintr-un ungher, cinci cești de pămînt, le pune pe masă, toarnă.*)
- TRAIAN (*concesiv*): Ce mai era nevoie de cești?
- ILIE: Ei, nu se cuvine s-amestecăm bolile domnilor de sus cu ale unor oameni simpli...
- MITRICA: Primitivi...
- ILIE: Ce-ndrugi-acolo?
- MITRICA: Cuvintu' „primitiv“ e mai pe-aproape...
- TRAIAN (*bine dispus, datorită țuicii*): N-are să mai fie. Nu degeaba am luat atîta drum în piept; am să vă spiritualizez...
- PARASCHIV: Ne spitalizează!
- DUMITRU (*tui Traian*): Cam glumeț, ingineru' Cristoiu...
- TRAIAN: Cum anume?
- DUMITRU: Să vă mine-ncoace pe-o astfel de vreme, și de unu' singur, cînd știe bine că nici poteci nu sînt bătute, și-i o distanță de peste două ceasuri!
- TRAIAN: Eu am făcut-o cam într-unul și jumătate...
- MITRICA: Sinteți sportiv?
- TRAIAN: Sint fricos. După ce l-am înțilnit pe Costică, zburam de parc-aveam rachete la picioare. (*Ceialtît rid cu lacrimi.*) Mă și vedeam căzut lat și cu namila călare pe mine... Așa că am redus din timp...
- ILIE: Și, de fapt, care-i scopu' venirii dumneavoastră? Și ce urmăriți?
- TRAIAN (*după cîteva clipe de tăcere, solemn*): Să vă fac artiști...
- PARASCHIV (*speriat*): Pe noi?
- TRAIAN (*ca mai sus*): Pe dumneavoastră... Mi-am luat un angajament solemn în fața forurilor județene, și mă voi ține cu dinții de el...
- ILIE (*grav*): Cînd ne pică oaspeți, ne pare bine; fi omenim, din pușinul ce-l avem. Dar cînd alții își iau angajamente pe spinarea noastră, nu ne mai pare bine, ci ne-ntristează...
- PARASCHIV (*meditație*): Și, ca să nu lăcrimăm de-atîta-ntristare, să-l poftim pe tovarășu' afară...
- DUMITRU (*tdem*): În brațele lu' Costică...
- TRAIAN (*fript*): Asta, nu! Viu nu mă veți scoate de-aici...
- MITRICA: Lăsați-l! Nu vedeți că are haz?
- TRAIAN: Mie nu-mi trebuie haz. Dumneavoastră vă trebuie!
- DUMITRU: Nouă!!
- TRAIAN: Categoric! După mine, un artist fără haz nu e artist...
- MITRICA: Și te pomenești că noi om avea!...
- TRAIAN (*cu credință*): Musai să aveți! Poporul nostru mustește de talent.
- MITRICA: Talent, da; de-o pildă, tata cîntă din caval, nea Ilie le zice din frunză...
- ILIE: Și ce dacă?
- PARASCHIV: Poate s-o pune fun impozit... Il bag în foc, mama lui de caval...
- MITRICA: După cîte-nțeleg, tovarășu' vrea să vă scoată-n lume, să vă exprimați bucuria...
- ILIE (*ușor enervat*): Așa, la comandă? Da' ce sintem noi, lăutari?! Eu, dacă am un of la inimă ș-o clipă de răgaz, mă trag sub umbra tufanului și-mi cînt.
- PARASCHIV: La fel și eu. Îmi scot cavalu' și...
- TRAIAN: Tovarăși, să ne clarificăm: nu e vorba de cîntat, e vorba de jucat.
- ILIE: Aa, păi se schimbă socoteala! P-ăștia doi, Mitrică și Dumitru, nu-i întrece nici dracu'...
- PARASCHIV: Cînd încing o horă sau o sirbă, zici că ia pămîntu' foc sub tălpile lor...
- TRAIAN: Să fie sănătoși! Însă eu am nevoie de actori, să joace teatru, nu să dea din picioare.
- MITRICA: Adică ce, jocurile populare nu mai sînt la preț?
- TRAIAN: Ba sint și le-ncurajăm. (*Tot mai avîntat.*) Însă țara noastră are nevoie și de artă cultivată, de joc teatral, în care să fie cuprinși cît mai mulți cetățeni...
- MITRICA: Simpli...
- TRAIAN: Da, simpli...
- DUMITRU: Și inapoiati...
- TRAIAN: Și inapoiati... (*Iși ia seama.*) De ce „inapoiati”? Simpli e suficient.
- ILIE: Și cum e cu angajamentu' ăla de care pomeneați mai adineaori?
- TRAIAN: Mi l-am luat într-o ședință cu președintele culturii pe județ...
- ILIE: Cum că...?
- TRAIAN: Cum că sint capabil să formez o echipă de teatru chiar aici, în creierii munților.
- MITRICA: Cu noi?!
- TRAIAN: Cu dumneavoastră.
- MITRICA: Pe ce vă bazați?
- TRAIAN: Pe talentul de care sint sigur că-l aveți.
- PARASCHIV: Și talent ce-nseamnă?

MITRICĂ : Har, tată. Har înseamnă.
 PARASCHIV : Păi, haru' e de la Dumnezeu !...
 MITRICĂ : De unde, de neunde, dumnealui e sigur că-l avem.
 TRAIAN : Sint sigur...
 MITRICĂ : Și, când sui pe scenă, nu e musai să te prefaci ?
 TRAIAN : Musai ! Dacă nu te prefaci, nu poți juca.
 DUMITRU : Păi cum să se prefacă, dom'le, niște pădureni ca noi ? !
 TRAIAN : Nu e greu. În zece minute, dacă te concentrezi, poți să-ți inchipui că ești Mihai Viteazu', sau Ștefan cel Mare, sau Decebal...
 ILIE : Chiar și Decebal ! ?
 TRAIAN : Chiar și Decebal...
 PARASCHIV (cu înfiorare) : Doamne sfinte !
 TRAIAN (mai stăpîn pe situație) : Tot așa și cu piesa de teatru ; are roluri. Îl înveți p-ăla care ți se dă, și, când te urci pe scenă, nu mai ești cel de pe buletinul de populație, ești...
 DUMITRU : ...Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu', Decebal...
 ILIE : Și dacă te prinde ?
 TRAIAN : Cine ? !
 ILIE : Militia !
 TRAIAN : Te lasă-n pace ; au ordin să te lase-n pace, că joacă și ei, ca artiști amatori, și se omoară să ia premii...
 PARASCHIV (ca mai sus) : Doamne sfinte !
 MITRICĂ : Inseamnă că artista aia frumoasă, care aci se-mbrăca, aci se dezbrăca, nu erea d-aia... adevărată ?
 TRAIAN : Unde te duce mintea ! O fi fost, femeia, căsătorită, cu bărbat, cu copil...
 ILIE : S-o văz eu așa pe Glafira mea, aș toca-o bucățele-bucățele, cu toporu'...
 MITRICĂ : Lasă, nea Ilie, că e muncă grea ! Erea un frig în seara aia, în sală, că tremuram noi, cu mantăile, darămite ea, săraca, aproape goală-puşcă...
 PARASCHIV (năucit) : Da' cine-o punea să șadă goală-puşcă, ce, n-avea țoale ? !
 DUMITRU : Rolu', mă nea Paraschive, rolu' o obliga ! Nu pricepi ?
 PARASCHIV : Păi ce, înseamnă că și Ștefan cel Mare trebuie să șadă gol ! ? Că eu, pin cărți, l-am văzut zugrăvit numa' cu coroană pe cap și cu ditamai buzduganu-n mînă !
 TRAIAN (răbdător) : Sigur că în viață așa se purta : cu coroană pe cap și cu buzduganul în mînă ; dar dacă autorul, adică cel care scrie piesa, vrea să-l pună gol pe scenă, îl pune, și gata...
 PARASCHIV (culmea mirării) : Și nu-l vîră nimeni la zdup pe autoru-ăla, sau măcar să-l închiză, nițeluș, gura ? !

TRAIAN : Nu cunosc cazuri. S-o fi-intim-plat, poate, prin alte părți, da' eu nu cunosc...
 ILIE : Și, dumneavoastră ce meserie-aveți, în fapt, tovarășe Sfințitu' ?
 TRAIAN : Activist. M-au promovat de tî-năr. Lucram la fabrica de cuie... M-au luat la U.T.C. și m-au pus să răspund de cîteva școli. M-a păscut ghinionul ; am avut niște greutăți cu o profesoară de gimnastică...
 PARASCHIV (copil) : Ce greutăți ?
 MITRICĂ (nerăbdător) : O fi-ndrumat-o prea-ndeaproape, și-o fi căzut... grea...
 TRAIAN (se scutură) : Nu vreau să-mi mai aduc amînte... Nevastă-mea a aflat... Și ea a fost promovată, tot de la fabrica de cuie, dar pe linie de femei... M-a reclamat și m-am pomenit transferat la cultură, să mă ocup de mișcarea artistică de masă... De aceea mi-am ales sectorul cel mai greu... Și mi-am pus mari speranțe în dumnea-voastră...
 MITRICĂ : Să vă spălați de păcate ?
 TRAIAN : Dacă mă scot și din cultură, unde-o să ajung ? Îndărăt, la fabrica de cuie ? (Sentimental.) Mă ajutați, dragii mei ?
 (Ceilalți rămîn cîteva clipe impresio-nați.)
 ILIE (se frămîntă) : Cu dragă inimă v-am ajutat, numa' că nu vād cum anume !
 DUMITRU (sincer) : Dac-am avea o secție de promovări...
 MITRICĂ (idem) : N-avem ! Iar la teatru ne pricepem cît se pricepe găina la ghicit viitoru'...
 TRAIAN : Cu voință, totul se realizează. Însăși faptul că trăiți și munciți în condiții atît de grele e o dovadă...
 ILIE : Pentru asta sîntem făcuți, nu pentru alte minuni.
 DUMITRU : Dumneavoastră, barim, știți cu ce se mîncă ?
 TRAIAN : Nu prea sînt în temă, însă mă orientez ; posed un simț de orientare foarte dezvoltat. Am asistat la cîteva repetiții pe la casa de cultură, pe la teatrul popular... Nici o grijă, nu ne pierdem noi... Ce ziceți ? Inaugurăm noua formație teatrală ? (Exaltare.) Nu cred să mai existe una asemănătoare, în rîndul forestierilor...
 MITRICĂ (după cîteva clipe de tăcere) : La urma urmelor, de ce n-am încerca ? N-o să ne taie nimeni capu' dac-o să iasă prost...
 ILIE : Tu ce zici, Paraschive ?
 PARASCHIV (parcă-n transă) : Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu', Decebal... Simțesc că mă trage așa...
 MITRICĂ (oarecum speriat) : Na, că pe tata-l și păli microbu' !...
 TRAIAN (însuflețire) : Lăsați-vă păliți, cu toții ! Vă rog eu, din suflet... O să

- vi se deschidă porțile unei lumi minunate, lumea inchipuirilor; o să trăiți întâmplări...
- MITRICĂ (repede)**: Întâmplări !
- TRAIAN**: Firește; de fiecare dată, altele și la alegere, după dorință...
- DUMITRU (lui Mitrică)**: Mai adineaori țipai că vrei să se întâmple ceva; precum zice dumnealui, ți le alegi ca la magazin...
- TRAIAN**: Sigur! Fiecare piesă de teatru își are întâmplările ei...
- MITRICĂ**: Garantezi ?
- TRAIAN**: Garantez...
- ILIE**: Da' pentru planu' nostru cine garantează ?
- TRAIAN**: Tot eu. O să fie-o plăcere când, oboșiți de tăieri, o să repetați; și invers... Cineva mare spunea să te odihnești de muncă prin muncă...
- PARASCHIV (pentru sine)**: Și să te mulțumești c-o leafă...
- TRAIAN (bătînd fierul cit e cald)**: Observez cu bucurie că v-am convins; deci, putem trece la alegerea repertoriului...
- PARASCHIV (transportat)**: Repertoriu !
- TRAIAN**: Adică, a piesei pe care o vom pune în scenă. (*Scoate din tasă vreo cîteva volume, le răsfoiește preocupat.*) Nu-i ușor să găsești ceva potrivit...
- MITRICĂ (doct)**: Să punem pe Șespir...
- TRAIAN**: Pe cine ? !
- MITRICĂ**: P-ăla, englezu', pă Șespir...
- TRAIAN**: Aa, nu-i de nasul nostru ! S-o ncepem mai modest...
- MITRICĂ**: Atunci, hai să trîntim *Comedie cu olteni*; am auzit că-i înjurată...
- TRAIAN**: Păi, dacă-i înjurată !
- MITRICĂ**: Poate-o fi bună !..
- TRAIAN (după ce răsfoiește un volum și se oprește la o pagină)**: Mda, *Comedie cu olteni*. (*Numără, murmurînd.*) Nu merge, are prea multe roluri, iar dumneavoastră nu sinteți decît patru, mari și lați...
- ILIE (categoric)**: Pe mine nu mă socotești la numărătoare, că eu nu mă sui pe scenă nici de-ar fi să nu mai apuc ziua de mîine... Mi se-ntunecă mie cînd iau cuvîntu-n cite-o ședință, da' să mă văz în fața a sute de inși și să boscorodesc la vrute și nevrute...
- (*Traian se uită prin alte volume.*) ■
- PARASCHIV (grișă frățească)**: Atuncea, te-ații pe lingă noi și le zici din frunză; poate tragi și cite-o chiuitură...
- MITRICĂ**: Da' ce crezi, tată, că sintem la clacă ? Aici e teatru serios, nu ține cu chiuituri și frunze...
- PARASCHIV (bun la suflot)**: Barim să s-ație pe lingă noi și să tacă...
- ILIE**: Dacă tac, stau ș-o săptămînă... Și, zi, Paraschive, o dai pă teatru !
- PARASCHIV**: O dau, Ilie. N-o să mă las să-nchiz ochii pîn-ce n-o să mă văz c-o coroană pă cap...
- ILIE (admirativ)**: 'T-ar capu-al dracului !
- TRAIAN (exclamație)**: Am găsit !... Tovarășe Parpală, chiar nu vrei să te faci actor ?
- ILIE**: Nici dacă mă roagă președintele Americii; cu rîmîn la meseria mea...
- TRAIAN (se uită într-un volum)**: Înseamnă că asta-i tocmai bună. Se cheamă *Arvinte și Pepelea*, de Vasile Alecsandri.
- MITRICĂ (bucurie)**: Grozav ! Pe Alecsandri tot l-am citit în școală, așa c-o să fie ușor...
- TRAIAN**: E scurtă, are numai trei roluri, și e și cu cîntecele...
- DUMITRU (surpriză neplăcută)**: Aoleu ! Păi ce ne facem ? !
- MITRICĂ**: Cîntăm. Dacă ni se comandă... (*Lui Traian.*) Ia dați-mi și mie cartea aia nișel. (*Îa cartea, se uită pe o pagină, apoi la Traian.*)
- TRAIAN (intrigat)**: Ce te uiți la mine ca la o brezaie ? !
- MITRICĂ**: Măi, tovarășe Sfințitu, cînd ai părăsit 'mneatale fabrica de cuie ! ?
- TRAIAN (parcă l-ar încerca o sudoare rece)**: În urmă cu cinci ani. Ce mă chestionezi ? !
- MITRICĂ**: Păi, te uitași ce scie-ai, la „Persoane” ?
- TRAIAN (panică)**: Ce scie ? ! Alecsandri n-a scris nimic de rău; nu e pe lista neagră...
- MITRICĂ (inchizitorial)**: Aici scie negru pe alb, la (*citește*) „Persoane” : „Arvinte, de 50 ani...”
- TRAIAN (parcă ar da viză)**: Buun...
- MITRICĂ (citește)**: „Pepelea, de 25 ani...”
- TRAIAN**: Buun...
- MITRICĂ (citește)**: „Mândica, nepoata lui Arvinte...”
- TRAIAN**: Perfect !... E ceva de interzis ? Nu mi se pare nimic !...
- MITRICĂ**: Păi, Mândica ? !
- TRAIAN (tot nedumerit)**: Ce să fie cu Mândica ? ! E interzisă ? Nu scie c-a făcut politică reacționară în trecut !...
- MITRICĂ**: E fată, dom'le ! Nu-ștelegi că e fată ?
- TRAIAN**: Cu ce te supără fetele ? Nu sint și ele oameni, ca și noi ? !
- MITRICĂ (pentru sine, ducînd mina la cap)**: Mamă, ce beton armat !... E clar ! Propun cu tărie ca taică-miu s-o joace pe Mândica...
- PARASCHIV (ca un ecou, visător)**: Eu ? ! ...Pe Ștefan cel Mare, pe Mihai Viteazul, pe Decebal...
- TRAIAN (nervos, supărat pe întreaga omenire)**: Ba dumneata ai să-l joci pe Arvinte ! Toți v-arancați la domnitori ! Mort-copt, pe Arvinte ai să-l joci !... (*Tragic.*) De ce n-oi fi rămas eu să fac cuie ? ! Mi-ieșeau așa de bine ! Eram mereu premiat. La un moment dat, se pusese problema să fiu trimis în *refegeu*, la specializare...

- DUMITRU : Chiar e păcat că n-ai rămas...
- TRAIAN : Dintr-o necesitate... S-a constatat că se-adună prea multe cuie și că nu prea mai ai în ce să le bați...
- DUMITRU (*pentru sine*) : În cap, în talpă...
- TRAIAN : Atunci, s-a mers pe promovare... M-am lăsat furat de ispite. Asta-i cusurul meu : mă fură visele... (*Electoral.*) Acuma, de-o pildă, mă și văd luind cu dumneavoastră premiul I la „Cântarea României“ ; vă și văd jucând în spectacolul de gală, în fața mărimilor, iar pe mine, tremurând de emoție, în culise ; la întoarcere, secretarul cu propaganda mi-ar strânge mîna, poate m-ar îmbrățișa, iar nevastă-mea, parc-o aud zicîndu-mi : „Am uitat, Traiane, și te iert definitiv“... (*Rămîne pleoștit citeva clipe.*) Asta-i cusurul meu : mă pomenesc visînd ca nărodul...
- ILIE (*impresionat, arată spre cărți*) : Mai căutați ! Or fi și d-alea fără femeii...
- TRAIAN (*abătut*) : Ce haz ar avea... (*Tresare, murmură.*) Ce haz !... (*Rugăminte.*) Mitrică, ia deschide mătăluță gurița și rizi ! (*Îl privește tot mai intens, parc-ar vrea să-l hipnotizeze.*) Hai, deschide-o, flăcăiașule...
- MITRICĂ (*încearcă să reziste hipnotizării*) : Să rid, așa, ca proasta-n bilci, fără motiv ! ?
- TRAIAN (*tandru*) : Rizi fiindcă te rog eu...
- MITRICĂ (*presimțind o primejdie*) : Ete-te ! Auzi, mă roagă 'mnealui ! (*Enervat de fixitatea privirii lui Traian, rinjește.*) Na, e bine ?
- TRAIAN (*calm*) : Nu e bine ; înc-o dată, și nu te mai strîmba ca o maimuță...
- MITRICĂ (*zîmbește cit poate el de seducător. Ifos*) : Așa e bine ?
- TRAIAN (*entuziasm*) : Formidabil ! Acum, ridică-te în picioare. (*Mitrică se ridică automat.*) Dă nițel din șolduri...
- MITRICĂ (*îngrozit, țină*) : Ce facee ? !
- TRAIAN (*calmul dresorului intrat în arenă*) : Dă din șolduri, Mitrică...
- DUMITRU (*văzînd că Mitrică rămîne înțepenit*) : Dă, bă, dacă te roagă omu', cu frumosu', că nu îți s-o scrinți șira spinării dintr-atita. Fă uite-așa... (*Arată, evident cu rezultate caraghioase, Mitrică îl imită ca un automat.*)
- TRAIAN : Merge ! Merge !... Acuma, să vedem și piciorușul. (*Fără să-i dea timp de împotrîvire, îi sumete un crac de la pantalonii, strîmbă din nas.*) Hm, cam din topor, da' n-o să se observe, sub rochie...
- MITRICĂ (*enervat*) : Ajunge ! Mă săturai pină-n gît de toată comedia...
- TRAIAN : Ce să te saturi, că abia începe ! (*Vocea destinului.*) Ai s-o joci pe Mândica, flăcăule...
- MITRICĂ (*sufocat de indignare*) : Eu, pe Mândica ? Eu, o femeie ! ? (*Strigă spre ușă.*) Costică ! Ia fă-te-ncoa', să mi îți dau nițel în primire pe tovarășu' ! (*Vrea să iasă, în timp ce Traian pune un picior pe pat cu gînd de refugiu.*) Dumitru și Paraschiv se reped și-l opresc.)
- DUMITRU : Astîmpără-te !
- PARASCHIV : Șezi cuminte, Mitrică...
- MITRICĂ (*fierbînd*) : Păi da, vă convine...
- ILIE : Vrei, nu vrei, intrași în horă, joacă...
- MITRICĂ : Chiar nu vă dați seama ce-mi cere ? ! Ar însemna să nu mai ies din pădure pe tot restu' vieții, de rușine. S-o rup pentru totdeauna cu Tina...
- ILIE : Ne-amețiși de cap cu setea ta, nitam-nisam, după schimbare ; na, poftim, îți se dă prileju' să guști...
- MITRICĂ : Păi, în față să mă schimb ? ! Asta mă rodea pe mine ? !...
- ILIE : Mă băiatule, într-o construcție disciplinată te schimbi în ce îți se cere ; și-n cal breaz, dacă e nevoie...
- TRAIAN (*argument suprem*) : Au mai jucat și alții, artiști adevărați, în travești...
- MITRICĂ : Ce e aia ?
- TRAIAN : Cînd bărbații joacă-n femei, și femeile joacă-n bărbați. (*Se aude un trăsnet puternic. Tresare, surescitat.*) Auziți ! Bate gongul ! Să se ridice cortina ! Începem !...

Actul al II-lea

Tabloul 2

Cîteva zile mai tîrziu. Același decor. E într-o dimineață de duminică. Înainte de ridicarea cortinei, se aude un glas destul de îndepărtat : „Fereștee ! Cadee !“, urmat de bufnirea unui copac doborît. Se vor mai auzi zgomotele specifice pădurii în luna mal. La ridicarea cortinei, lingă intrarea în colibă, stau, pe niște butuci, Mitrică și Du-

mitru. Amindoi citesc cu indrăjire. Se uită peste carte, după care, cu capul dat pe spate și cu ochii închiși, murmură, încercînd să memoreze textul. Prin repetare, mișcarea devine oarecum automată.

MITRICĂ (*grimasă de suferință, își ia capul în mîini, și-l leagănă*): Fi-mi-ar dovleacu-al dracului! (*Dumitru își continuă mișcarea*). De-o săptămînă mă chinui și nu sînt în stare să rostesc cinci vorbe fără să mă uit pe text...

DUMITRU (*fără să-și întrerupă mișcarea*): Ne-a făgăduit Sfințitu că, la un caz, o să ne facă rost d-un suflător...

MITRICĂ: Sufleor, blegule! E timpu' să te-nveți cu limbaju' specific...

DUMITRU: Nu l-oi fi-nvățat; în schimb, azi dau gata rolu'...

MITRICĂ: De mine nu se lipește, neam! Cum prind două replici noi, le uit p-ale vechi... Și știi și de ce... (*Își reia mișcarea de la începutul actului.*)

DUMITRU (*curios*): Ei, de ce?

MITRICĂ: Nu izbutesc să mă conving că sînt fată. Adică, toată ziua-bună-ziua să mă gîndesc la Titina, ca bărbat, să mă topesc de doru' ei, și, în același timp, să mă gîndesc la tine ca femeie!

DUMITRU (*involuntar, își face cruce*): Doamne, apără și păzește!... Gîndește-te la Pepelea, nu la mine...

MITRICĂ: Păi, nu te am în fața ochilor pe tine?! Și, cînd te vîd, mă umflă risu'!

DUMITRU: Uite că eu, cînd te vîd, nu mă umflă; mă gîndesc numa' la Măndica...

MITRICĂ: Tu oi fi avînd altă capacitate... De fapt, de ce m-oi plînge?! Singur m-am lăsat momit de Sfințitu...

DUMITRU: Dacă e s-o judecăm p-a dreaptă, a picat la țanc... Și eu parcă mă simteam cum îmi intră crăcile copacilor în coaste și mă țin strîns...

MITRICĂ: Ș-acuma, ce mare scofală crezi c-o să fie?

DUMITRU: Poate ne-or crește niscai aripi, să ne-nălțăm și să vedem ce cuprind depărtările... Pentru niște d-ăi ca noi, trăiți în inimă de codru...

MITRICĂ: Te macină gîndu' la București, te-oi fi visînd laureat!...

DUMITRU: Și de-ar fi așa?

MITRICĂ: Sintem proști prea de la rădăcină, Dumitre...

DUMITRU: S-ar cuveni să se țină seama că muncesc de cînd mă știu pe lume; pe la șapte-opt ani, umblam cu oile; pe la zece, mi-a pus tata sapa-n mînă; la șaisprezece, intram în mină de plumb... Ce mari bucurii am apucat eu, pînă laăștia treizeci de ani?

MITRICĂ: Da' ce, bă, te sui pe scenă cu autobiografia?!

DUMITRU: Mă sui cu bucuria...

MITRICĂ: Adică, rolu' lui Pepelea ăsta îți procură bucurie?!

DUMITRU: Gîndu, Mitrică, gîndu'... Uite-te și la nea Paraschiv, și la nea Ilie! Parcă s-au ridicat cu un cap deasupra pădurii... Gîndu' te-nălță, Mitrică, ascultă-mă pe mine. (*Se aude strigătul*): „Ferește! Cadee!” Săracii! E duminică și plecară cu noaptea-n cap, să mai tragă cîteva ceasuri, pentru noi, să nu rămînem cu norma neîmplinită. Și-n loc să-nvățăm (*bate cu palma peste carte*), ne puserăm pe trîncăneală...

MITRICĂ: Îmi place de tata, cum nu-și mai încape-n piele că ne-a luat-o înainte! Și cum nea Ilie, încetu' cu încetu', o face pe regizoru'...

DUMITRU: Ba s-a apucat să meșterească și la decor!...

MITRICĂ: Cine știe ce talente or fi zăcînd în noi, și de care n-avem habar! Ce zici?

DUMITRU: O lene cît caru', precis că zace-n noi amîndoi! Hai, gata cu spovovăiala, dă-i bătaie!

(*Reiau mișcarea de la începutul actului.*)

MITRICĂ (*după cîteva clipe lungi*): Crezi că azi au să ne vîină muierile?

DUMITRU (*enervat de întrerupere*): Ce te pui în fason? Titina ți-e muieră? 'te uită la el!...

MITRICĂ: În teorie, da. Curînd-curînd, în toamnă, după ce-om pune prunele-n cazan, trîntesc nunta...

DUMITRU: Pin-atunci, te-așteaptă „Cîntarea României”; așa că nu-ți mai munci creierii cu nunta. (*Continuă lectura.*)

MITRICĂ (*murmură cu nasul în carte*): Păi sigur, interesele generale înaintea ălor personale...

DUMITRU: Asta o zici din piesa lu' Alecsandri?

MITRICĂ: O zic de la mine, că nici eu nu sînt făcutu de deștiu!

DUMITRU (*preocupat*): Tu zi din piesă, că e mai sănătos; a scris-o acu' o sută de ani...

MITRICĂ (*după alte cîteva clipe*): Încai să fi ales și noi una mai ca lumea! *Arvinte și Pepelea!* Vodevil!...

DUMITRU (*fără să ridice privirile din carte*): E bună; e de Alecsandri...

MITRICĂ: E, sînt ei autori, chiar membri de partid, care scriu prost...

DUMITRU (enervare) : Du-te la fșii lor și plinge-te... De mă mai intrerupi, categoric îți mușc una...

MITRICĂ (pentru sine) : Dacă și arta evoluează cu biciu' la spate, mai bine...

DUMITRU : Sst, gura !...

MITRICĂ (după ce mai trec citeva clipe) : Sfințitu a promis că vine azi și că ne aduce baterii pentru radiou...

DUMITRU (concede zimbînd) : Și salam pentru tine, luat de la bufetu' lor special.

MITRICĂ : Sint alții care au slăbiciuni cu mult mai păgubitoare. Pe mine, cu o litră de mezel proaspăt, m-ai cum-părat... (Iar se aude strigătul : „Ferește ! Cadee !”)

DUMITRU (ton de rugă) : Mă, Mitrică, hai mă, că e mai mare rușinea, zău ; ăia se zdrobesc muncind, în vreme ce noi...

MITRICĂ (nonșalanță) : Să se zdrobească ! Și-așa le-au ieșit artiștilor vorbe, cum că ar fi un fel de tîrfie-brîu, și c-ar trăi pe spinarea altora...

DUMITRU : S-o fi zicînd d-ăia, adevărații...

MITRICĂ : D-ăia, sigur că d-ăia ; da' ușor le-o fi, ș-ăstora, să-nvețe zeci de roluri pe dinafară, și să le zică ceasuri întregi pe scenă, pină-i apucă damblaua, ori să tragă la arcuș, ori să sufle-n trombon... ? !

DUMITRU : Tromboniști avem, ș-așa, cu grămada...

MITRICĂ : D-ăia care nu cîntă pe note, ci trombonesc după ureche, cred și eu c-au împînzit locu'... (Se aude strigătul : „Ferește ! Cadee !”)

DUMITRU (ii ia cartea din mină, se ridică) : Hai, sus cu tine...

MITRICĂ : Unde, sus ? !

DUMITRU : Văd eu că nu ți-e a munci cu mintea ; incai să muncim cu brațele (arată spre locul de unde se aude strigătul) fun ceas-două, să le dăm o mină de ajutor. (Intră în tinda colibei, de unde revine cu un ferăstrău, o secure și două țapine, trăgînd ușa după el.)

MITRICĂ : Da' nu ei ne trasară sarcină să ședem aici și să...

DUMITRU (neînduplecat) : Nici un „să” ! Ai să vezi, după ce-ți pui singele-n mișcare, ce bine-o să-ți meargă capu'. (Îi viră cu sila în brațe o țapină și securea.) Mișcarea !...

MITRICĂ : De n-am să vă las eu baltă cu rolu'... Să-ți găsești altă Măndică, frățioare...

DUMITRU : Îl punem pe Costică s-o joace ; eu și el am face o pereche ce n-a mai văzut pămîntu'...

(Se stinge și se reaprinde lumina, marcînd o scurtă trecere de timp. Apare Traian Sfințitu, ducînd un pachet mare, pre-

cum și țapă-i știută. Merge cu griță, fêrit, din teama de a nu se întîlni cu ursul. La intrarea în colibă se oprește, ascultă, privește. Strigă, nu prea tare.)

TRAIAN (singur în scenă) : Heei !... Unde sînteți ! (Ceva mai tare.) Olo-ro-liu ! (Își astupă gura, își trage o palmă.) Tîmpitul ! Dacă te-aude Costică, îți răspunde cu un „Olo-ro-liu”, de rămii ca o înghețată pe băț ! (Împinge ușa de la intrare, cu multă precauție. Dulce.) Costică ! Ești cumva pe-aci ? Mi-ar face o plăcere nebună să ne vedem... Ce mi-ar încînta ochii să-ți văd blana în fața patului meu, să-mi fie moale sub tălpi... Drăgălașule !... (Răsuflă ușurat.) Nu e. (Intră în camera cea mare. Desface pachetul și scoate trei rochii de croieli și culori diferite. În timp ce le întinde cu griță pe pat.) Astea sint rochiile pentru Măndica. (Scoate un costum țărănesc de flăcău moldovean.) Asta-i costumul pentru Pepelea. (Mai scoate un anteriu rupt în spate, eventual un fes, precum și alte obiecte de îmbrăcăminte ponosite.) Și astea sint pentru Arvinte. Cumsecade, cei de la teatrul din Craiova că mi le-au împrumutat ! Mai rămîne să-i fac Măndicai rost de pantofiori. (Iese în fața colibei.) Unde mi-or fi artiștii ? ! (Aude strigătul : „Ferește ! Cadee !” Își indreaptă privirile într-acolo, involuntar.) Cine-o mai fi căzut !... Aa, e altceva... ei strigă. Da' parcă mi-aduc aminte de vorbele : „Șase zile să lucrezi, iar pe-a șaptea s-o serbezi”... Inșă noi, fiind ateii, nu credem în precepte mistice... deci, într-acolo ne îndreptăm ; s-o luăm piș-piș sau la sănătoasa ? Cum o fi mai bine ? (Privind cu teamă în jur.) La sănătoasa e mai... sănătos.

(Iese în fugă. Mic interval de tăcere, după care intră în scenă Glafira, Titina, Florica și Ioana — apariție marcată de risete încă înainte de a se vedea. Vor fi îmbrăcate specific zonei vilcene de sub munte pe timp de lună mai și în zi de duminică. Poartă coșuri de răchită agățate de braț sau duse pe cap cu oblamnic ori traiste din pâr de capră pline cu de-ale mîncării, schimburi de rușărie curată etc. Titina le povestește pe drum ceva atît de palpitant încît au uitat că s-ar putea să fie așteptate cu nerăbdare sau că ele sint nerăbdătoare să ajungă mai repede încotro o porniseră. Pun poverile jos, la o distanță cît mai mare de colibă, respiră adînc, ca după orice urcuș greu.)

GLAFIRA (respiră adînc) : Aoleu, unde-i mai cocoță dracu' și pe oamenii noștri !

FLORICA : Dac-o să-i miie tot așa, me-

reu, o s-atingă ceru' cu căciuliile...
 IOANA : Și cum, fa Titino, să-ți puie
 ăla. urîtu' lu' Coțoi, mina pe...
 TITINA (*vorbește repede, năvalnic, cu
 unele accente ascuțite, însă fără a fi
 antipatice*): Să n-apuc să-l văz pe
 Mitrică dacă te mint...
 FLORICA (*suspiciune de viitoare soacră*):
 Unde, fa, unde Ț-a pus mina ? !
 TITINA (*iși amintește, se înfurie*): Pe
 țiță, dodă Florică ; pe țiță, cinta-i-ar
 popa de nouă zile !...
 FLORICA (*inchizitorial*): Și, tu ! ?
 TITINA : I-am altoit una, de l-au scos
 leșinat din scenă ! Auzii că Coțoi ăl
 bătrîn umblă să mă tragă-n proces...
 IOANA : Pe tine ! Să te tragă-n proces !!
 TITINA : Păi da ! 'ce că l-am atins pe
 fi-su în integritate...
 FLORICA : De ce te-oi fi virît tu în toată
 daravera asta !
 TITINA : Păi cum să nu mă vir, cînd
 s-au ținut ăia de la uteceu scai de
 mine ? Ca la icoană s-au rugat (*ride*),
 mai ales că ei n-au voie să ție icoa-
 ne-n casă... C-am rămas o mină de
 tineri în sat, că n-avem cu cine să ie-
 șim și noi mai în față, că se lasă cu
 dandana mare dacă nu intrăm cu tea-
 tru în „Cîntarea României”... Cînd e
 vorba să te-mbrobodească, nu-ți întrece
 nici... După ce ne-am adunat cițiva,
 ne-au pus o piesă în brațe ș-am ince-
 put să repetăm...
 GLAFIRA : Și scria acolo, negru pe alb,
 că al lu' Coțoi trebuia să te-apuce de...
 TITINA : Nici pomeneală ! Păi i-aș scoa-
 te ochii ăluia care-ar scrie așa ceva !
 Să scrie pentru nevastă-sa, nu pentru
 lume străină...
 FLORICA : Ș-atuncea, de unde-a scos-o
 al lu' Coțoi ? ! Că numa' nu rage, de
 prost ce e !...
 TITINA : 'ce că din filme... Că dacă vrem
 s-avem succes, musai să m-apuce de...
 că asta le place la oameni... Le-am
 zis-o : moartă-coaptă, nu joc teatru !
 Mă duc la cor ; acolo, dau din pi-
 cioare... ăă, din gură și... Sau la
 jocuri... Acolo n-are motiv să te-apuce.
 FLORICA (*grijulie*): Titină, muică, să
 nu te scapi cu fo vorbă la Mitric-al
 meu, că e-n stare să spele custura în-
 tr-al lu' Coțoi.
 TITINA : Ba-l zic, dodă Florică ! Eu viu
 la Mitrică, de nevastă, nu numa' cu
 trupu' curat ; viu și cu cugetu' curat...
 FLORICA : O să bage custura și-n tine !...
 TITINA (*ridică din umeri, fatalistă*): S-o
 bage ! Eu îl iubesc, el mă iubește...
 GLAFIRA : Păi dacă spui eu că s-a-ntors
 pămîntu' cu dosu-n sus ! Iaca, sînt lu-
 ată de trei'j'de ani cu Ilie-al meu, și
 nu m-a atins pe (*arată spre sîni*), nici
 măcar cînd mi-a pus ventuze...
 FLORICA : Parcă ce, Paraschiv al meu
 m-a atins ?

IOANA : Ei, acuma s-aplică metode mai
 moderne. Cînd și cînd, te mai atinge.
 TITINA (*naivă*): Și eu sînt pentru me-
 tode moderne, da' să m-atingă ăla
 care mi-e scris...
 FLORICA : Înțepenirăm, aci, ș-ălora, să-
 racii, li s-or fi scurgînd ochii uitin-
 du-se după noi...
 GLAFIRA : Că bine zici, Florică ! Vorba
 muierească e ca potopu' lu' Noe ; nu
 s-ar opri zile-n șir.

(*Iși iau coșurile, traistele și se apropie
 de intrare. Iși aranjază ținuta și, din
 gesturi, se observă emoția apropiatei re-
 vederi.*)

TITINA (*privind cercetător*): Cam pustiu
 pe-aici... Unde-or fi ?
 FLORICA : În pădure, săracii, un' să fie !
 TITINA : Dar e duminică !
 GLAFIRA : Ee, n-ajung călîndarele pin'la
 ei. Or fi uitat rînduiala zilelor...
 FLORICA (*mai s-o podidească plînsul*):
 Duc ș-ăștia o viață, de să ți să rupă
 inima, ș-alta nu...
 IOANA : A noastră, că-i vedem o dată la
 lună, e mai brează ? Ai ? E mai brea-
 ză ?

(*Florica ridică din umeri, aer de mu-
 cenică.*)

GLAFIRA (*se uită*): Soarele se ridică
 bine. Mai e nițel pin' la prînz... Să le
 dereticăm oleacă... O fi o vraiseț p-aci,
 pe la ei...
 TITINA : Dup-ai-a, mă duc glonț, la Mi-
 trică ! Nu mai am răbdare...
 GLAFIRA : La fun an de la cununie, o
 să-ncepi să ai...
 FLORICA : Nu mai cobi și tu...

(*Femeile intră, cu Glafira în frunte.
 Aceasta dă cu ochii de rochiile înșirate
 pe pat, rămîne înțepenită în prag, cu pri-
 virile holbate.*)

GLAFIRA (*murmură*): Minca-v-ar ciu-
 ma de stricați și dăzmînțați ! (*Cele-
 lalte, mirate la culme și presimțînd o
 nenorocire, se înalță în virful picioa-
 relor, încercînd să vadă despre ce e
 vorba.*)
 FLORICA (*glas pierit*): Ce-nțepeniși aci-n
 prag, Glafiră ? !
 GLAFIRA (*tingulos*): Oof, de ce nu
 m-o-nțepeni ăl de sus, cu-adevărat !
 Să-mi răsără și lăstari din picioare !...
 (*Este împinsă în încăpere de către cele-
 lalte, care, la rîndu-le, privesc cu stu-
 poare rochiile incriminate. Tragedie
 antică ; arată spre rochiile, apoi, cu mîi-
 nile ridicate.*) Uitați-vă și voi ! De
 trei'j'de ani mă păstrez numa' pentru
 el, cu toate că numa' cu Țrîlta am
 avut parte ! Iar Ilie-al meu (*ton sec*),

- cu fișețe... (*Bocet oltenesc.*) Oo, Ilie, Iliee, găsi-te-aș cu ochii beliți, uite-așa (*arată*), făr-un căpețel de luminare la căpățîi !
- FLORICA (*ton și gesturi asemănătoare*) : Aoleuu, Paraschivee, putrezi-ți-ar ce-ai mai scump în tine ! Că de mă măritam cu Trucă, felceru', azi aveam bă-tătura plină de copii ! Nu numa' pe Mitrică, de parcă l-aș fi căpătat pe bani străini, d-ăia grei...
- IOANA (*sentință fără apel*) : Dumitre, p-amîndoi ochii nu ți-i scot, că mi-e milă, da' chior tot te las...
- GLAFIRA (*răstit, Titinei, vîzînd-o oarecum detașată de nenorocire*) : Tu ce stai, fa Titino ? ! Te lăudai că mori de cinci ori pe zi de doru' lu' Mitrică, ș-acuma rămii ca steiu' de piatră !
- TITINA : Ce să fac ?
- GLAFIRA : „Aoleu !“ „Aoleu !“ — asta să faci...
- TITINA : N-am probleme.
- IOANA : Cum, fato, n-ai probleme ! ?
- TITINA : Păi nu vedeți că sînt trei rochii ! Trei rochii — trei fișețe. (*Pe degete, arătînd spre fiecare rochie.*) Nea Ilie, că e șef ; nea Paraschiv, că e adjunct ; nea Dumitru, că e după ei... Mitric-al meu, fiind ăl mai mic, a rămas la coada mesei, fără porție (*semeață*) ...că i-ajunge Titina lui...
- FLORICA (*lacrimi în ochi*) : Barim Mitrică să nu se fi spurcat ! Sintem și-n postu-nălțării... Acuma or fi la iarbă verde, s-or fi zbăntuind...
- GLAFIRA (*ridică antierul*) : Care din ei ș-o fi vindut și țoalele de pe el ? Fișețele costă. Ș-o fi luat ruptura asta, s-aibă ce-și pune pe spinare ! (*Groază.*) Te pomenești că nu mai vedem strop din leafă ! !
- IOANA (*să moară și capra vecinului : ridică costumul lui Pepelea, îl examinează cu atenție*) : Titină, degeaba te lauzi cu Mitrică ! Astea-s țoale de ginere. Precis că și-a pus la cale o nun-tă, da' nu cu tine ; cu una din astea trei și-a pus-o...
- TITINA (*friptă*) : L-aș stropi cu gaz și i-aș da foc ! (*Pe plîns.*) M-auzi, Mitrică ? Păi d-ăia-l pocnii eu p-al lu' Coțoi, ș-acuma să mă tragă și-n proces ?
- GLAFIRA : Care din ei o fi rămas fără porție ? (*Cruce.*) Dă Doamne să fie Ilie...
- FLORICA : Ilie ! Păi, p-ăla-l știu plin de draci de cînd i-a mijit mustața...
- GLAFIRA : Te pomenești că ț-o fi numărat și ție niscai draci ! ?
- FLORICA : Mie !... Mi-a ajuns Paraschiv al meu : domol ca boii ăia ardelenești, cu coarne mari... (*Arată.*)
- GLAFIRA : O fi domol, nu zic ! Și Ilie, din contră, parc-a avut un ardej iute-n... Da' sint convinsă că nu s-a bă-
- gat în toată... E șef, și șefii au răs-punderi mari, soro ! Chiar dacă le sticlesc ochii de poftă, se abțin...
- FLORICA (*nu cedează*) : Ba tocmai fi-in'-că e șef, garantez că s-a-nfruptat primu' din ce-i mai bun.
- GLAFIRA : S-o crezi tu...
- IOANA (*tristețe*) : Ne pierdurăm mințile ! Strop nu ne mai rămase...
- TITINA : P-asta de unde-o mai scoți, și dumneata ? !
- IOANA : D-acolo de unde ne chinuim, proastele de noi, să ghicim cum de-au izbutit să-mpărțească trei paie la patru măgari !
- TITINA : De fapt, ce ne interesează ? !
- GLAFIRA : Ne interesează, cum să nu ne intereseze ? ! Fiecare dintre noi ar vrea ca măgaru' ei să fi rămas fără pai...
- FLORICA : Stau și mă frămînt... Unde le-or fi pescuit ?
- GLAFIRA : Ce să pescuiască, Florico ?
- FLORICA : Paiele... asta... fișețele...
- IOANA : Ee, geme pădurea d-alea de la oraș, venite să tragă-n piept aer tare...
- GLAFIRA : Și să ne fure nouă bărbații...
- IOANA : Să le sucească mințile...
- FLORICA : Ajunge ! Jelirăm de-ajuns ; e cazul să ne socotim cum o-ntoar-cem.
- GLAFIRA (*categorică*) : Niciun ; ne-n-toarcem acasă...
- TITINA (*durere*) : Acasă ! Nici măcar să-i vedem, așa, un piculeț ?
- GLAFIRA (*ca mai sus*) : Nici...
- IOANA (*abătută*) : Iar o dăm pe post...
- GLAFIRA (*resemnare*) : Asta-i specificu' muncii... Plecarea !
- TITINA (*miloasă*) : Nu erea vorba să le dereticăm nițel ?
- GLAFIRA : Ba erea, dar înainte, cînd îi socoteam curați și credincioși. Acuma ? Să le deretice-alea cu care-or fi tăvălind poiana. (*Ridică coșul, cele-lalte o privesc, întrebătoare.*)
- FLORICA : Ducem îndărăt și mîncarea și primenelile ?
- GLAFIRA : Ducem totu' ; nimic nu le lăsăm...
- IOANA : Și ce-au să mănînce ? !
- GLAFIRA : Ce-or ști ! Să se cațere-n copaci, să mănînce frunză verde, ca maimuțele...
- FLORICA : Mi se pare prea de tot...
- TITINA : Și mie...
- GLAFIRA (*ironică*) : Mă, că miloase machi sinteți ! Ptiu, nu v-ar fi de deochi ! Va să zică, noi ne chinuim pe vatră, cu ochii-n fum și jeregai, le coacem pîne, le frigem găini, ne julim mîinile să le spalăm cămășile și izmenele, o pornim spre ei încărcate ca albina și uscate de dor, și, cînd-colo, iată răs-plata ! (*Arată spre rochiți.*) Vă convine ? Dacă vă convine, rămîneți ! Mie, una, nu... Așteptați-i ! Au să vă placă,

văzându-i cum vin cu ele de gît... Iar pe unu' din ei, ăla rămas pe dinafară, cum le cîntă din amor... Poate le puneți masa, le faceți așternutu', să se simtă, vorba aia, ca-n sinu' lu' Avram...

IOANA (*simte că explodează*): Aleluia! Să plecăm!... (*Înșfacă o traistă.*)

FLORICA (*ar vrea să le acorde o șansă*): Mai bine să punem mina pe cite-un rețevei, să-i așteptăm și să le tragem o bătaie, d-aia călugărească...

GLAFIRA: Tot noi am da fuga la dispensar să ne oblojească vinătăile...

TITINA: Mai ales că or fi întăritați ca niște tauri...

GLAFIRA (*pe ieșire*): Cine merge cu mine — bine, cine nu — rămînă să-nătoasă...

FLORICA (*pe ieșirea din scenă*): Oof, ce duminică blestemată!

GLAFIRA (*se oprește*): Stați! Îndărăt, mai avem o treabă de pus la cale...

IOANA: Ce treabă?! Nu fierșerăm de-ajuns?

GLAFIRA: Tocmai. E cazul să fiarbă și 'mnealor. Să sfirîie ca gogoșa-n tigaie... Veniți după mine! (*Intră în colibă, urmată de celelalte.*) Titină, caută un petec de hîrtie ș-un căpețel de creion.

TITINA (*caută, găsește*): Ce fac cu ele? GLAFIRA: Așază-te și scrie...

TITINA (*nedumerită, se așază la masă*): Ce să scriu?

GLAFIRA: Ce ț-oi zice eu. (*Poză mai marțială decît a Ecaterinei a II-a cînd își dicta condițiile de pace unor țări mici.*) Zi așa... (*Titina scrie, în timp ce Glafira îi dictează.*) „Bine, mă păcătoșilor, noi vă sintem neveste credincioase...” Scrisăși?

TITINA: Scisăi, da' eu nu sint nevasta lu' Mitrică!

GLAFIRA: Toate fierbem în aceeași oală! Mai departe! (*Titina scrie.*) „...iar voi vă faceți mendrele ca niște destrăbălați! Pentr-o astfel de abateri, timp de-o lună...” (*Caută cuvintele.*)

FLORICA: Cotu' și pișcotu'!...

TITINA: Să scriu așa?

GLAFIRA (*ridică din umeri*): Scrie! (*Titina scrie.*) „După ce le-oți da papucii, că dacă nu li-i dați talpa iadului vă mîncîncă, aveți de grijă să văruți și să afumați peste tot cu ierburi... Noi o să venim iar peste-o lună; tragem nădejde c-o să vă găsim tot ca mai înainte de-a vă lua dracu' mințile. Dragele voastre...” ...și să semnăm cu toatele...

FLORICA: Să adăugăm și chestia aia cu patele și măgarii...

GLAFIRA: Care, Florico?

FLORICA: Aia, cum de izbutesc ei să-mpartă trei paie la patru măgari...

(*Atarâ rochiile.*)

IOANA: E bună!

GLAFIRA: S-o adăugăm! Scrie-o și p-asta cu măgarii, Titină, și dup-aia zici: „Dragele voastre”, și ne semnăm, în cap cu mine, că sint a mai bătrînă. Titina să fie la coadă, că e a mai tînră...

(*Titina scrie, apoi își pun semnătura, pe rînd.*)

TITINA (*oftează*): N-aș vrea să fiu în pielea lor cînd au să citească...

GLAFIRA: Cui i-ar conveni să fie într-a noastră?! La drum!

TITINA (*în timp ce-și iau poverile și ies*): M-aș întoarce la echipa de teatru...

FLORICA (*vigilentă*): Ți se făcu de ciupiturile lu' al lu' Coțoi?

TITINA: Bine, bine, nu mă duc...

IOANA (*pe ieșite*): Tot noi rămășerăm ăle pedepsitele și oropsitele...

GLAFIRA: Cînd n-a fost muieria oropsită?!

(*Cîteva clipe, scena rămîne goală, după care apare Titina.*)

TITINA (*mergînd, în timp ce vorbește spre culise*): Degeaba săriți cu gura pe mine! Nu pot, n-am inimă să-l las pe Mitric-al meu nemîncat. (*Duioasă.*) Îi adusei și salam; mă rugai un ceas de Ghișiu, vinzătoru', să-mi dea din ăl proaspăt, adus anume pentru primar. (*Pune coșul în mijlocul colibei, cum ai pune niște flori pe mormîntul cuiva drag.*) Mîncîncă, Mitrică, și ba-gă-ți mințile-n cap, c-altfel îți mî-ninc eu sufletu' cu rădăcină cu tot!

(*Iese, apare Ioana, vorbind tot peste umăr, spre culise.*)

IOANA (*justificativ*): Lu' Dumitru-al meu îi trebuie proteine și calorii, chiar și peste cît scrie-n ziar, c-a lucrat în mină grea; și numa' aer cu ozon nu-n-grază.

(*Pune coșul lîngă cel al Titinei, iese, apare Florica.*)

FLORICA: Uu, Paraschive, toată viața mi te-ai vîietat că ești ostenit și că să am grijă de tine! Na, poftim, îndoa-pă-te, să prinzi puteri pentru... (*Lasă traista lîngă celelalte și iese ștergîndu-se la ochi cu colțul testeme-lului. Intră Glafira.*)

GLAFIRA (*pași înțeptați, cu oțărîre*): Înțepe-ni-s-ar un os în gît, Iliuță! Să te rogi de mine să ț-i-l scot, și eu să mă rid... (*Lasă traista.*) Să stav

uile-așa... (și *incrucțează brațele*) ...și să mă veselesc din răzbunare. (*Pe ieșire.*) Decît neavastă de pădurean, mai bine rămîneaum fată bătrînă! Poate m-alegeam cu ceva avantaj pe lumea ailaltă... Pe cînd așa, prafu' de pe tobă!

(*Iese. Mică pauză. Apare grupul de bărbați, se oprește la marginea scenei. Oamenii par obosiți, gesturi și vorba domoale, se șterg de transpirație.*)

ILIE (*rezemat în coada țapinei, privind spre soare*): Se făcu și de prinz.

MITRICĂ (*retoric*): Încă o zi de odihnă folosită din plin, tovarăși...

DUMITRU (*idem*): Păcat că n-avem și simbăta liberă, s-o muncim și p-ai-a cu spor.

ILIE: Mă copii, mă, păcatu' nu e că muncim cît muncim...

PARASCHIV (*așteptînd*): Da' care e, mă Ilie?

ILIE (*pe gînduri*): Apăi, e ăla că muncu-lița noastră se cam irosește, uneori, d-a surda. Ca pîraiele astea: nu știi încotro se duc, pentru ce se duc acolo unde se duc... Ai, ce zici, tovarășe Sfințitu'?

TRAIAN: Eu în chestii de-astea nu sînt specializat și mi-e frică să mă pronunț; eu — cu cultura de masă. Aci mă mai descurc. (*Cîteva clipe se privește meditativ unii pe alții.*)

ILIE (*ca să rupă tăcerea*): Ne-or fi venit muierile?

MITRICĂ: Dacă nu le-o fi scos la fo acțiune patriotică...

PARASCHIV: Ce bun ar fi un gît de țuică! (*Lui Sfințitu.*) N-aduseși nimic?

TRAIAN: Tărie n-am adus; îmi pare rău... Am crezut că mai aveți din aceea de-a dumneavoastră, naturală.

ILIE: Eh, tot ce e natural se duce repede... Pînă ne-or sosi proviziile, ne-om mulțumi și cu apă de izvor; să mergem să punem de masă...

MITRICĂ: Îmi lasă gura apă după niște ciorbă de cartofi și-o mîncare de făsu...

TRAIAN: Am adus mezeluri de la bu-fetu' nostru special.

MITRICĂ: Rău, tovarășe Sfințitu...
TRAIAN: Cum adică, rău?!

MITRICĂ: Așa, bine! N-ați învățat că nu-i sănătos să-i răsfeți pe artiști? Oamenii de soiul ăsta trebuie ținuți în prag, nu lăsați să intre-n casă; ca un cîine de bățatură, care, oricît de folositor ar fi, locu' lui nu e înăuntru, ci afară...

DUMITRU: Bă, tu te împiși la cap?

MITRICĂ: De ce, Dumitre, de ce?

DUMITRU: De-aia! Nici nu-nvățași cinci replici ca lumea și te și apucași de turnat la teorii?

TRAIAN (*de bună credință*): Nu, nu, la-să-l... O fi dumnealui tînăr, însă are idei sănătoase. Și mie mi s-au făcut niște recomandări, așa, pe cale mai particulară, cu privire la artiști...

DUMITRU: Păi, pă cite știu, la județ n-avem d-ăia de meserie...

TRAIAN: E vorba s-avem; să se creeze o instituție de artă; încă nu s-a hotărît cu ce profil, da' mi se pare că pe mine-o să mă pască...

MITRICĂ: Și nu vă bucură?

TRAIAN: Sincer să-ți spun, nu. Aș fi preferat să mă ocup de cooperăția meșteșugărească. Nici acolo treburile nu merg prea bine în privința rentabilității; numai că acolo e băgat alt tovarăș pe fir, cu proptele mai zdra-vene... Așa că, pînă una-alta, vreau — nu vreau, sînt obligat să mă pun la punct cu specificul artistic.

MITRICĂ (*atotștiutor*): Dacă aveți autoritate de fier, de altceva nu-i nevoie...

TRAIAN: Autoritate am, slavă Domnului! Cînd răspundeam de școli, nu exista să crîcnească vreun profesor în fața mea. Da' știu și eu cum o fi cu artiștii ăștia?!

MITRICĂ: Simplu! Cum deschide ca-reva gura, jap! — una peste bot...

TRAIAN (*aprobator*): Fără disciplină nu-i chip să mergem înainte, să progresăm...

DUMITRU: Nici fără să mîncăm nu-i chip. (*Către Ilie și Paraschiv, care discută mai la o parte.*) Dumnea-voastră tot despre artă tocați?

ILIE: Noi ne frămîntăm cu ale noastre. (*Arătînd spre colibă.*) Văd că nu prea ne trage așa într-acolo...

PARASCHIV: Cînd nu te-asteaptă ni-meni în poarta raiului, parcă-ți vine s-o iei spre iad.

DUMITRU: La urma urmei, decît către un rai nesigur, mai bine către un iad sigur; numa' să știu că găsesc o strachină cu mîncare.

PARASCHIV (*strigă cu un soi de despe-rare comică*): Floricoo!!

MITRICĂ: Ce te găsi, tată?!

PARASCHIV (*ca mai sus*): Mi-e dor de mă-ta și d-o găină friptă.

MITRICĂ: De, dac-ai avea un aparat d-ăla de care au milițienii, iar mama, unu' la fel, ați putea vorbi și noaptea-n somn.

PARASCHIV: Și cu găina cum ar rămîne?

ILIE: Ai visa-o...

TRAIAN (*își privește ceasul*): Tovarăși, trece timpul! Avem de probat costumele, poate facem și o mică repetiție...

MITRICĂ: Dar cînd n-o să fiți dum-neavoastră aici, cu cine repetăm?

TRAIAN: Întrebarea respectivă i-am pus-o și președintelui; mi-a promis că va încerca să-i convingă pe niște

- maestri, să vină pe vreo două-trei săptămâni aci, în mijlocul naturii și-al dumneavoastră, să vă ajute, să organizați și un schimb de păreri... Sînt convins că i-ar interesa.
- DUMITRU : Mai ales puricii noștri, soi de munte, viguroși...
- ILIE (*ezitare*) : Dacă n-or să vrea dumnealor — or fi, de, fețe subțiri —, i-aș ajuta eu...
- TRAIAN (*stupefacție*) : Îți dai seama ce cunoștințe se cer în domeniul ăsta ? !
- ILIE : De șef ; nu cunosc eu echipa ? Nu le comand eu ce să facă și cum să dreagă ? Piesa am cetit-o... prima din viața mea. Ce mă costă să le spun : tu fă aia, tu fă aia ?
- TRAIAN : Mi-e frică să zic „da” fără dezlegare de sus.
- ILIE : În caz că vi se dă, eu sînt aci, la-ndemînă... Noi mai mîncăm, pe ziua de azi ?
- PARASCHIV : Tot trăsei nădejde c-or să vină.
- DUMITRU : Mi-ar fi mers la inimă să le văd înșirate acolo, în fața ușii, așteptîndu-ne, rîzînd și ciripind la întrecere cu păsările...
- MITRICĂ (*în timp ce se apropie de colibă, copil*) : Tovarășe Sfințitu, ziceți-mi și mie, cuvîntu' „ciripit” vine de la ciripitori sau...
- TRAIAN : Nu știu, tinere. La școală nu ni s-a explicat. O fi venind de la păsări, că și ele ciripesc.
- DUMITRU (*lingă ușă, adulmecă*) : Mi-roase-a miere ! Am un nas de copoi...
- ILIE : Ț-ar nasu-al dracului ! Unde simți tu miere ?
- DUMITRU (*adulmecînd*) : Pun prinsoare...
- PARASCHIV (*fornăie*) : Al meu e-nfundat, nu simt. (*Intră cu toții în colibă, dau cu ochii de traiste și coșuri ; surpriză, bucurie.*)
- ILIE : Dumitre, mă tăiași...
- DUMITRU : Nu-ți spusei că am un nas... În mină, adulmecam gazu' metan de la un kilometru. (*Se scot bunătațile, rufăria etc.*)
- MITRICĂ (*înfigînd dinții într-o pulpă de găină*) : Tovarășe Sfințitu, în clipa asta sînt dispus să Ț-o joc și pe regina Cleopatra...
- TRAIAN (*de bună credință*) : Aa, păi nu știau eu ! Cu artiștii se rezolvă ușor ; doar să bagi mina-n buzunar, sau numai să te faci că o bagi...
- MITRICĂ (*aparte*) : Iote bă, al dracu' ! Mă luă-n serios... Țasta crede că dacă mi-duce un sfert de „Sibiu”, sînt în stare s-o joc și pe mă-sa...
- ILIE (*pe gînduri*) : Bună găina, Mitrică ?
- MITRICĂ : Bună, bună ! Friptă pe jeregai...
- ILIE : Dar Titina ?
- MITRICĂ (*ieșe, strigă*) : Titină !... Mamă !... Țață Ioană !... Dodă Glafiră ! (*Ascultă, reintră în colibă.*) Parcă le-a-nghițit pămîntu' !
- DUMITRU (*arătînd spre rochii*) : S-or fi dus să se scalde !...
- PARASCHIV : Acuma, în luna mai ? ! Și ce, ele poartă rochii d-astea ? !
- TRAIAN : Astea sînt pentru Mitrică...
- MITRICĂ (*ingrozit*) : Pentru mine ? !... Te-auzeam de costume !
- TRAIAN : În teatru, și rochia, tot costum se cheamă.
- MITRICĂ : Ș-o să le-mbrac pe toate-odată, sau pe rînd ?
- TRAIAN : Ai s-o îmbraci pe cea care ți s-o potrive mai bine.
- DUMITRU (*glas subțire*) : Să nu te țină la subțiori !
- TRAIAN : Cu pantofii va fi mai problematic, însă pînă la urmă voi dibui eu o pereche, așa, mai scenică...
- PARASCHIV : Momentan, lăsați-l încolo de teatru, că ne Irige inima de probleme mai serioase. Unde-ar putea să ne fie...
- ILIE (*vede hîrtia, o ia cum ai lua un șarpe viu de coadă*) : Mi se pare c-o să ne lămurim...
- PARASCHIV : Măi taci !
- MITRICĂ (*privește hîrtia*) : Țasta e scrisu' Titinei !
- ILIE (*pe măsură ce parcurge, în tăcere, scrisoarea, se întunecă la față. Dramatic*) : Nenorocire !
- TRAIAN (*speriat*) : Le păpă ursu' ? !
- MITRICĂ (*logică*) : Nu fiți și dumneavoastră... ! Și dup-aia să ne lase scrisoare de adio... ? !
- ILIE (*ca mai sus*) : Nu e de adio, Mitrică ! E mai rău ! Ne dau, cu toatele, un picior undeva...
- PARASCHIV : Aoleu ! Păi, asta chiar că-i curată nenorocire...
- DUMITRU : Da' citește, dom'le, odată !
- ILIE (*încearcă, nu izbutește, stîns*) : Citește-o, Mitrică ; mie-mi pieri graiu' și parcă mi se-mpăienjeniră ochii.
- MITRICĂ (*smulge scrisoarea, citește cu înfiorare adîncă*) : „Bine, mă, păcătoșilor, noi vă sîntem neveste credincioase...” (*Mirat.*) Nu cumva Titina ș-o fi cununat cu mine fără să știu ! că nu mi-e nevastă !
- DUMITRU : N-are a face ; o să-ți fie, și tot acolo o s-ajungi ! Citește...

- MITRICĂ (citește): „Bine, mă, păcătoșilor, noi vă sintem neveste credincioase, iar voi vă faceți mendrele ca niște destrăbălați! Pentru-o astfel de abatere, timp de-o lună!... Ce zice-ai cea! ? Aa... (citește) „cotu' și pișcotu'“ ! ?...“
- PARASCHIV (naiv): Ce e aia „cotu' și pișcotu'“ ? !
- DUMITRU (nervozitate, lui Traian): Lă-murește-l, tovarășe, că ești de la centru ! Spune-i ce-nseamnă...
- TRAIAN: După cite-nțeleg, înseamnă că, timp de-o lună, n-o să mai fie nimic...
- ILIE (fierbe): Parcă pin-aci erea mult al dracului... Citește, Mitrică, citește — citi-mi-s-ar Evanghelia peste groapă...
- PARASCHIV (meditație): Mă, viața asta se puse pe capu' nostru numa' cu belele ! Pe un' te uiți, pe un' te-nvrîți, numa' de necazuri te lovești !... Păi, să n-o bag în...
- ILIE: Cu băgatu' n-ajungi la nici un rezultat. Citește, Mitrică...
- MITRICĂ (citește): „...După ce le-oți da papucii, că dacă nu le dați talpa iadului vă mănîncă...“
- (Paraschiv se lasă în genunchi și caută pe sub paturi.)
- ILIE: Căpiași, mă ! Ce scormonești pe su' pat ! ?
- PARASCHIV: Caut și eu, să văd cui să dăm papucii !
- DUMITRU: Nu te opri, Mitrică...
- MITRICĂ (citește): „...să văruiți și să afumați peste tot cu ierburi... Noi o să venim iar peste-o lună ; tragem nădejde c-o să vă găsim tot ca mai 'nainte de-a vă lua dracu' mințile... Un lucru nu-nțelege mintea noastră de muieri proaste: cum ați izbutit să-măpărțiți trei paie la patru măgari. Dragel voastre...“ (La fiecare pronunțare de nume, fiecare din cei vizați tresare ca la o sentință de condamnare pe viață.) „Glafira, Florica, Ioana, Titina“... Semnăturile sînt autentice, nu sînt în fals. (Clipe de năuceală. Cu gesturi încete, Mitrică își scoate cureaua de la pantaloni.)
- PARASCHIV: Ce faci, mă ? !
- MITRICĂ (seninătate filozofică): Mă duc să mă spînzur. (Patetic.) Să mă dau hrană vulturilor !
- PARASCHIV: Stăi cuminte, fiule ! Dacă vrei să-ți lungеști zilele, fă-te, la toate, că plouă.
- ILIE (profetic): Aicea, numa' un drac d-ăla bătrîn, rău de tot, ș-a vîrit coada...
- DUMITRU: Cu cine să ne destrăbălăm și să păcătuim, maică-măiculiță, că nici capre sălbatice n-am zărit de fo trei săptămîni, darămite femeii !
- PARASCHIV: Pe mine mă muncește chestia cu trei paie și patru măgari. Ce-or fi vrut să zică ? !
- MITRICĂ: Or fi zicînd că sint măgari prea mulți și paie prea puține.
- DUMITRU: Precis. S-or fi exportînd...
- ILIE: Ce, paiele ori măgarii ? !
- DUMITRU: Paiele, că se balotează și e mai simplu : măgarii rămîn aci...
- PARASCHIV: Bă, voi mă-nnebuniți ! Ce, muierile noastre se ocupă de export de paie ? ! Și ce, noi mîncăm paie ? !
- MITRICĂ: E vorba de femei, tată...
- PARASCHIV (derută totală): Păi ce, noi mîncăm femei ? !
- ILIE: Îmi trecu și foamea. (Deodată, suspicios.) Mă Dumitre, mă Mitrică, nu cumva, azi-dimineață, cînd vă lăsarăm să vă-trivățați rolurile, voi v-a-pucarăți de cine știe ce năzbîtii ? !
- MITRICĂ (siderat): Cu cine, nea Ilie ? Cu nu știu ce prințesă, venită în chip de ciobăniță ? !
- PARASCHIV: Eu, dacă nu ghicesc chestia cu trei paie și patru măgari, cad bolnav la pat...
- MITRICĂ (recitînd à la Vraca): Du-te la „Alimentara“ și vei afla dezlegarea !...
- TRAIAN (fler de milițian): Staați ! (Ceilalți tresar.)
- DUMITRU (pentru sine): La coadă...
- TRAIAN: ...Am dezlegat misterul...
- ILIE: S-auzim.
- TRAIAN (numără rochiile): Una, două, trei... Astea-s paiele. (Ii numără și pe ei.) Unu, doi, trei, patru... imi pare rău, măgari.
- ILIE: Măgari ? !
- TRAIAN: Întocmai.
- PARASCHIV (fericit de descoperire): Va să zică, noi erem măgarii ! ! E-te-te, ce simplu !
- TRAIAN (sincer): Bietele tovarășe ! Au venit cu alean și dor și, cînd colo, ce li se înfățișează ochilor ? Trei corpuri delicate. (Arată spre rochiile.)
- DUMITRU: Eu muream să mi se-nfățișeze corpu' Ioanei, în carne și oase. (Răbufnînd.) Dumneata, cu arta dumitale, ne-aduseși năpasta ! Parcă n-am auzit eu că teatrul n-adeuce decît necazuri și bătăi de cap !
- MITRICĂ: Deștept te făcuși, mă Dumitre ! Tu, dacă mai joci într-o piesă, te și văd inspector la cultură, tîind și spînzurînd...
- DUMITRU: Înșiri vrute și nevrute. Da-ți dai seama ce-nseamnă o lună ?
- MITRICĂ: Trece ca nimica...
- DUMITRU: Pentru tine, c-o rezolvi ou poezia, da' pentru...
- TRAIAN: Staați ! (Ceilalți iar tresar.) O lichidăm și pe-asta...
- ILIE: Cum ?
- TRAIAN: Cînd m-oi duce spre casă, m-abat prin sat și le explic, cînstit, despre ce-i vorba și de unde s-a născut confuzia...
- MITRICĂ (sare fript): Pentru nimic în lume ! Dacă pînă la premieră nu se

- păstrează un secret absolut, pe mine mă pierzi de mușteriu; n-am chef să se ducă buhu-n toată Oltenia că Mitrică Susai, în loc să taie și să faso-neze copaci, umblă-n rochie, ca Muma pădurii...
- ILIE: De unde știi că Muma pădurii umblă-n rochie ?
- MITRICĂ: Că doar n-o umbla-n blugi !... O lună, n-o să murim; într-o lună, dăm piesa gata și, după ce-o prezentăm în concurs, poa' să se afle și la Polu' Nord...
- DUMITRU (*dramatic*): O lună !...
- MITRICĂ: Arta cere sacrificii și suferința noastră e o nimica toată. (*Doct.*) Artiștii adevărați, cind joacă, dacă află că le moare cineva din familie, o fac pe niznaiu; joacă mai departe...
- PARASCHIV (*interzis*): Adică, dacă tu joci, și eu, tat-tu, mor, o faci pe niznaiu ?!
- MITRICĂ (*distrus, de parcă chiar s-ar întâmpla*): O fac, tată...
- PARASCHIV (*molipsit*): Și dacă eu joc și tu mori ?
- MITRICĂ: La fel...
- PARASCHIV: Atunci, luați-mi din circă pe Arvinte ăsta! Rămîn numa' la se cure și ferăstrău...
- MITRICĂ: Da' de ce, tată ?!
- PARASCHIV: Păi, dac-o să se-ntimple ?
- MITRICĂ: Nu mai fi și dumneata prăpăstios! Asta fu așa, d-un exemplu.
- PARASCHIV (*concede*): Dacă fu numa' d-un exemplu, joc...
- ILIE: Măi fraților, mîncăm ori nu mîncăm ? Barim să ne-alegem cu ceva pe ziua de azi. (*Arată spre merinde.*)
- DUMITRU: Și mîncarea face parte din trebuințe. Să mîncăm...
- TRAIAN (*umblă în tașcă*): V-adusei baterii pentru radio. (*Lui Mitrică.*) Ți-adusei și salam special, de la bufet...
- MITRICĂ (*umblind în coș și scofînd, printre altele, și o bucată de salam. Mirosindu-l*): Mi-aduse și Titina. După miros, ș-ăsta e special; din porția primarului... Săraca Titina! Mi-e așa de milă, că luă plasă !...
- DUMITRU (*în timp ce așază cu toții masa, se așază, mîncînd, beau etc.*): N-o mai căina atîta pe Titina! Cu mare lucru tot nu s-ar fi ales. După ce te-oi însura, se schimbă socoteala; o să vă dați seama că și viitoru' e la fel de acru ca și prezentu'. (*Sceptic.*) Și cum dracu' ar putea fi altfel !
- MITRICĂ (*tot sceptic*): Cînd m-o vedea Titina dînd din fund și făcînd fițe, ca alea de la televizor, precis c-o să-i pun verigheta-n deșt prin anu' două mii...
- ILIE: Mai știi, poate n-ar fi rău! Poate-oți avea parte de vremuri mai omenești, pe-atunci...
- PARASCHIV (*solemn*): Omenesc e să te-nîlnești cu muierea la cînd ți-i poita și te-ndeamnă sufletu'...
- DUMITRU (*admirativ*): Al dracu', nea Paraschiv! Cu-n picior în groapă, și nu se dă bătut !...
- ILIE: Îi arătăm tovarășului Sfințitu ce știți, ce-nvățarați în numa' cîteva zile ?
- TRAIAN: Sint tare curios...
- PARASCHIV (*mindru*): Eu, de la cap la coadă, ca pe ață-l știu...
- DUMITRU: Ce zor-nevoie, cu verificatu', chiar în clipa asta ?
- ILIE: Doar nu vă cer s-o faceți pe artiștii cu burta goală. Văd că vă-ndo-pați...
- MITRICĂ: Există legi care apără...
- ILIE: Aci-n pădure legile sună altfel, așa că nu vă mai codiți. (*Ton de regi-zor unîscut.*) Ei, Dumitre, cu tine-n-cepe; dă-i drumu' !
- DUMITRU (*Pepelea, cam fără voie, din textul Arvinte și Pepelea, tipărit în volumul V. Alecsandri, Teatru, vol. I, apărut la Editura de stat pentru literatură și artă, 1952*): „Măndică! Măndică !... Unde ești ?... Unde te-ai ascuns ? Măndică !...“
- MITRICĂ (*Măndica, fiind cu gura plină — voce groasă*): „Cine-i acolo ?“
- DUMITRU (*vaiet*): Aoleuu ! ăsta-mi răspunde ca Baba Cloanța după cinci kile de țuică !
- MITRICĂ: Ai răbdare să-nghit... Hai, repetir !
- DUMITRU (*neînțelegînd*): Ce, mă ?!
- MITRICĂ: Adică, ia-o de la cap.
- DUMITRU: Aha ! (*Din Alecsandri; ceilalți ascultă fermecați*): „Măndică! Măndică !... Unde ești ?... Unde te-ai ascuns ? Măndică !...“
- MITRICĂ (*idem, joc*): „Cine-i acolo ?“
- DUMITRU (*mai mușcă dintr-o bucată de carne, joc*): „Eu... Pepelea... Ursitu' tău, Măndică !“ (*Nedumerit.*) Acuma ce fac, că e cu cîntec... ?
- ILIE (*tonul de mai sus*): Zi-o cum îți vine...
- DUMITRU (*cîntă din text pe o melodie improvizată la moment*): „Eu, Pepelea din poveste, / Eu, românul drăgălaș, / Cum n-a fost și nici nu este / Altu'n sate și-n oraș !“ (*Se înecă, tușește, se invinește.*)
- MITRICĂ (*speriat ca și ceilalți*): Iote-l, bă, că moare sub ochii noștri, din dragoste de teatru !...
- TRAIAN (*cu bună-credință, îi arde lui Dumitru una zdravănă după ceafă*): Ți-e mai bine ?
- MITRICĂ (*aprig fără să vrea*): Nu loviți în artiști !
- TRAIAN (*sincer necăjit*): Îl arsei cu dorința de a-l ajuta !

Actul al III-lea

Tabloul 3

A trecut o lună de la sfârșitul actului doi. Decorul rămâne același, dar cu unele adaptări care să corespundă decorului indicat de Alecsandri pentru Arvinte și Pepelea („Scena se petrece într-un sat din Moldova, în anul 1864. Teatrul reprezintă o cameră de țară cu o ușă în fund, altă ușă în dreapta; lângă dînsa, un cui mare în pîrete; în stînga, fereastră; în fund, un pat acoperit cu scoarță; alătura cu patul, un paravan prost; în mijloc, o masă de lemn cu două scaune.“) Evident, nu este obligatoriu ca aceste indicații să fie respectate întocmai. În exterior se vor vedea o masă cu scaune pentru comisia de concurs și citeva scinduri puse pe trunchiuri de copac, în chîp de bănci, pentru spectatori.

Ne aflăm tot într-o duminică dimineața. La ridicarea cortinei, Ilie pune la punct ultimele detalii ale decorului de teatru în teatru: bate cuic, aranjează recuzita etc. Apare ciobanul Ghiță Pițigoi. Pe umăr poartă o traistă, iar în mină un ciomag mare, impunător. Privește cu mirare masa și băncile, după care intră.

GHITĂ : Bună ziua, Ilie Parpală !

ILIE (întoarce capul ; surpriză) : He, he, bună ziua, moș Ghiță Pițigoi !

GHITĂ : Moș e tac-tu !

ILIE (fără să se oprească din lucru) : Te trăseși cu oile spre munte ?

GHITĂ : Erea vremea; sintem în iunie.

ILIE : Ce mai e prin țară ?

GHITĂ : Amestecate; și mai bune, și mai rele... P-aci, pe la voi ?

ILIE : Tot cum le știi, tot amestecate.

GHITĂ : Puneți ceva la cale ? Fo nuntă ?

Te pomenești că-l însurați p-ăla micu', p-ă Mitrică !

ILIE : Nu facem nuntă... Facem teatru...!

GHITĂ : Teatru ? ! Ce fel de teatru ? !

ILIE : Teatru... așa cum scrie la carte...!

GHITĂ : O fi-nnebunit pădurea, cît am colindat pe jos, prin cîmpie !

ILIE : N-a innebunit. S-a cam împuținat ; mereu se-mpuținează...

GHITĂ : Da' cum de v-a venit ?

ILIE : Cu ce ?

GHITĂ : Cu teatru'...

ILIE : Nu nouă ne-a venit ; a venit un tovarăș de la centru să ne lămurească pă cum că e bine...

GHITĂ : Și, e bine ?

ILIE : Momentan, nu s-arată nicicum... Azi se ține concurs ; și tot ce vezi aci înseamnă decor...

GHITĂ : Păi voi, la noapte, unde-o să dormiți, în decor ?

ILIE : Nu, scoatem decoru' și băgăm lucrurile-adevărate.

GHITĂ : Aha ! Cam cum ar veni, un fel de vitrină cînd pică fo inspecție ; cum pleacă, cum rămîne p-a veche...

ILIE : E altceva, e teatru...

GHITĂ : Teatru-teatru... E frumos.

ILIE : E frumos...

GHITĂ : Și, cu lume de față se ține ?

ILIE : Ce ?

GHITĂ : Ce ziceai : concursu'...

ILIE : Cine-o avea curaju' să suie pîn-aci... Da' comisia de la București o să fie precis...

GHITĂ : Ș-o să fie cu plată ?

ILIE : Fără...

GHITĂ : Atunci, vin și eu.

ILIE : Vîno. Numa' ai grijă de oile alea, să nu behăie p-aci și să strice socoteala ; mai ales berbecu-ăla dat în m-ăsa. E-n stare să se repeadă și să ia comisia-n coarne...

GHITĂ : Le bag în țarc ; ș-o să intru și eu...

ILIE : Unde ? !

GHITĂ : În concurs.

ILIE : Ce să cauți ? !

GHITĂ : Să iau un premiu...

ILIE : Pentru care merit ? !

GHITĂ : Pentru „Miorița“. Am mai luat unu', cu ea, acu' fo cîțiva ani, la un concurs între ciobani...

ILIE : Păi nu s-a ținut concurs de cînt-ză ?

GHITĂ : Nu, că n-avem furaje destule ; și n-ar fi cîștigat nici unu' dintre noi. Ș-atuncea, organizatorii, ce și-au zis : „Să facem concurs cu Miorița ! (Recită.) .....Mioriță, laie / Laie, bucălaie / De trei zile-ncoace / Gura nu-ți mai tace...“ Mi-au dat un premiu c-am zis-o frumos ; da' mi s-a nimerit un cimpoi. Or, eu nu cînt la cimpoi ; pe

front mi-au rămas niște firimituri de schijă p-acii *(arată spre piept)*, pe unde-va : d-ai-a zic să mă bag — poate-mi pică altceva... Ce zici, mi-o pica ?

ILIE : Păi, de un' să știu ? !

GHÎȚĂ : Aia e, că n-ai de un' să știi... Cînd m-abăteam încoace, în poienița de su' Piatra Haiducului văzui trei inși ; doi oameni și-o fetișcană, frumușică-foc...

ILIE *(aparte)* : Mitrică...

GHÎȚĂ : Mai erea un flăcău chipos...

ILIE *(idem)* : Dumitru...

GHÎȚĂ : Și s-așinea, pe lingă ei, un bătrîior cam ghebos și jerpelit...

ILIE *(ca mai sus)* : Paraschiv...

GHÎȚĂ : Săracii ! Cred că ureau orbi...

ILIE *(speriat)* : Orbi ! De ce să fie orbi ? !

GHÎȚĂ : Păi, ședeau nas în nas, se holbau unii la alții, și flăcău' o-ntreba pe fată că : „Unde ești, Măndică ?” ! Fata se uita la el, și zicea că : „Cine-i acolo ?” ! ...Le-aș da, așa, de la mine, niște urdă, niște caș...

ILIE *(mai să-l umfle risul)* : Iar ghebosu' ce făcea ?

GHÎȚĂ : Șușotea p-acolo, de parc-ar fi descîntat de deochi. *(Cu milă.)* Fata, bag seama că e și șchioapă, după una ș-alta...

ILIE *(atent)* : Asta de unde-o mai scoseși ? !

GHÎȚĂ : Păi, mergea șchiopiș ; păcat, că de frumușică, e frumușică...

(Apare Traian, care o duce pe Titina în brațe. Vinăt de efort, speriat, strigă.)

TRAIAN : Heei, oameni buni, veniți fu-ga !

ILIE *(iese în prag)* : Ce s-a-ntimplat, pe cine ne-aduseși plocon ? !

TRAIAN : Nu-i plocon, e leșinată...

ILIE *(se apropie, tresare)* : Dumnezeu ! Titina ? ! Păți ceva ?

TRAIAN : Nu știu. Am găsit-o leșinată, puțin mai încolo, în mijlocul potecii.

ILIE *(il ajută)* : S-o băgăm înăuntru. *(Amîndoi o duc și o așază pe pat, încercă s-o facă să-și revină.)*

GHÎȚĂ : Cine e fata ?

ILIE : A lu' Mărin Gutuie. Titina...

GHÎȚĂ : Taman p-acii își găsi să i se facă rău ? !

ILIE : E-n vorbă cu Mitric-al nostru...

GHÎȚĂ : Mda... *(Ii pune Titinei mina pe pîntec.)*

ILIE : Ce-o pipăl acolo, ca p-o oaie ? !

GHÎȚĂ : Să văz dacă nu-i borțoasă ; pe borțoase le-apucă leșinu'...

ILIE : Mai bine dă fuga-n poieniță și cheam-o pe domnișoara aia de ziceai că-i frumușică...

GHÎȚĂ : Da' ce, se pricepe ?

ILIE : Ca un profesor universitar. Da' să nu-i spui despre ce e vorba ; spune-i numa' c-o cheamă tovarășu' Sfințitu, de la județ...

GHÎȚĂ : Și, cine-i tovarășu' Sfințitu ?

TRAIAN : Eu sint ; du-te, moșule...

GHÎȚĂ *(aparte)* : Moș e tac-tu ! Mă duc. *(Iese.)*

TRAIAN *(desperare)* : Tocmai acum trebuia să se întimple, cînd nu mai este nici un ceas pînă începe concursul, cînd o s-apară comisia dintr-o clipă într-alta...

ILIE : Titina nu joacă...

TRAIAN : Joacă Mitrică. Și, cînd o vede-a-o, nu cade și ăla leșinat ?

ILIE : La asta nu mă gîndii... Titină, ce pățiși, fetițo ? ! Din ce ți se trase ?

TRAIAN : Îi dădui eu o pastilă...

ILIE *(sare)* : Ce pastilă ? !

TRAIAN : Dintr-ale mele ; d-alea care te liniștesc cînd te-apucă bițu' din te miri ce... Mă duc să iau bagajul.

ILIE : Care bagaj ?

TRAIAN : Lozinca, oglinda pe care-o spărsei, tașca-n care-adusei dresuri pentru Mitrică...

ILIE *(arătînd spre Titina)* : Mai degrabă am face rost d-un doctor...

TRAIAN : De unde ? ! Nu-ți vin ei, cînd îi chemi, la oraș, darămite aici ! O să-și revină ; la vîrsta ei, nu se moare cu una-cu două ; ai grijă și mai dă-i cite-o palmă, cînd și cînd. *(Iese.)*

ILIE *(pe gînduri, de unul singur)* : Multe se mai rezolvă cu palma, pe lumea asta !...

(Pauză de lumină. Apare Ghiță, care-l trage pe Mitrică de mînă. Mitrică este îmbrăcat în chip de Măndica. În plus, poartă perucă cu cozi blonde, lungi pînă la briu, ceea ce îl face de nerecunoscut, și pantofiori aurii în picioare, care-l strîng de-i ies ochii din cap, din care cauză merge șchiopătînd.)

GHÎȚĂ *(zelos, trăgîndu-l)* : Mai repejor, mai repejor, dom'șoară, că te-așteaptă...

MITRICĂ *(pentru sine)* : Aoleu ! Moș Ghiță, ce ț-aș pocni una-n scăfirle...

GHÎȚĂ *(reflex)* : Moș e tac-tu ! *(Nedumerit : o fi auzit sau n-o fi auzit bine ?)* Ziseși ceva ?

MITRICĂ *(glas suptire de fată)* : Nu zisei nimic ; cine m-așteaptă ?

GHÎȚĂ : O să vezi singură... *(Intră amîndoi.)*

MITRICĂ *(dînd cu ochii de Titina, țipă)* : Titină !

GHÎȚĂ *(lui Ilie)* : O cunoaște ?

ILIE : O cunoaște.

GHÎȚĂ : Păi, vede ?

ILIE : Vede...

GHÎȚĂ *(tare nedumerit)* : Credeam că nu vede... *(Aluzie la Mitrică.)* Glasu' ! Aci i se-ngroașă, aci i se subțiază !

- ILIE : Și-l dă și el, adică ea... pe după moment. (*Observind că Mitrică îi face semn să-l scoată afară.*) Hai să-mi ajuți să mai aranjăm cite una-alta, dacă tot te nimeriși ca martie-n post. (*Ies, amîndoi, își fac de lucru cu băncile etc.*)
- MITRICĂ (*se lasă în genunchi la marginea patului, pierdut*) : Titină !
- TITINA (*după citeva clipe, întredeschide ochii, slab*) : Cine ești, fată frumoasă ? ! Nu cumva zina pădurii ? !
- MITRICĂ (*privește în jur*) : Ba nu, eu sint Mi... (*Realizează, voce de fată.*) Da. da, zina pădurii...
- TITINA (*ca mai sus*) : Și unde mă aflu ?
- MITRICĂ (*vrea să fie corect*) : În 1864, într-un sat din Moldova...
- TITINA (*nerecunoscînd interiorul*) : Credeam că sint într-un birou la ceapeu...
- MITRICĂ : E casa lu' Pepelea, făcută după planurile lu' Alecsandri... Pin'la ceapeu, ar mai fi să treacă fo sută și ceva de ani... Ce pățiși, Titină ?
- TITINA : Mă cunoști ?
- MITRICĂ : E datoria mea de zină...
- TITINA : Da' pe Mitric-al meu îl cunoști ?
- MITRICĂ : Il am și pe el trecut în castastif...
- TITINA (*ușor delir*) : Venii să-l caut și mă-ntîlnii cu un urs...
- MITRICĂ (*aparte*) : Aoleu, Costică, de șapte piei am să te belesc...
- TITINA : Căzui lată, în potecă... Mă poamenii, parcă-n vis, cu cineva că-mi dă să-nghit un hap și mă cară-n brațe... Da' cum de-o fi putut să mă care din Oltenia pînă-n Moldova !... Mi-e somn.
- (*Adoarme. Mitrică, tot în genunchi, o privește lung, mîngîindu-i fruntea, Apare Traian, cu un sul de pînză la subțioară și cu tașca.*)
- TRAIAN (*aluzie la Titina*) : Ce se mai aude ?
- ILIE : Sint amîndoi acolo, înăuntru...
- TRAIAN : De ș-ar reveni... (*Scoate din buzunar o bucată de pînză roșie, o întinde pe masa juriului. Desface sulul de pînză, pe care scrie : „Trăiască etapa interjudețeană a Festivalului «Cîntarea României» !”*) Ajutați-mă să pun lozinca asta ! Toată noaptea am scris la ea. (*Alege un loc.*) Aici o așezăm.
- (*Intind pînza de-a curmezișul scenei, lingă rampă, încît spectatorii să vadă ce este scris.*)
- GHITĂ (*citește cu încîntare*) : Sună frumos !
- TRAIAN (*și el incîntat*) : Eu am com-pus-o...
- GHITĂ : Și eu mă pricep...
- TRAIAN : La ce ?
- GHITĂ : La artă...
- TRAIAN : Parc-am înțeles că ești cioban...
- GHITĂ : N-arc-a face...
- TRAIAN : Ai dreptate. Și eu produceam, odată, cuie ; și uite că acum mă ocup de treburi artistice. (*Utindu-se la ceas, lui Ilie.*) Dintr-o clipă-ntr-alta o s-apară și comisia... De ispravă oameni ! Or fi ei de la București, da' tare de ispravă ! I-am convins să vină dumnealor aici, în loc să ne cărăm noi cu decorul pînă la județ...
- ILIE : Nici n-am fi avut cum duce decoru' la oraș...
- TRAIAN : Ee, dac-ar fi ținut s-o facă pe nebulii... De aceea, m-am gîndit să le dăm o masă pe cînte. (*Din tașcă scoate citeva pachete.*) Am adus niște pastramă de vacă, și-i zicem că-i de căprioară ; niște jambon de porc, și-l botozăm de mistreț... (*Desface alt pachet.*) Asta e cod, da' ce-o să se întimple, dacă-i spunem păstrāv ? Adică, m-am gîndit să le oferim tot ce nu găsec dumnealor, acolo, la București...
- ILIE : Vorba aia, dacă-i teatru, teatru să fie...
- TRAIAN : Să nu crezi că nu mă costară o mulțime de bani... Și nu mi-i decontează nimeni...
- ILIE (*sentențios*) : Fără investiții, arta piere ; se usucă de-a-npicioarele...
- GHITĂ : Aș investi și eu bucuros : niște urdă, niște caș, proaspete și adevărate... Să le-aduc ?
- TRAIAN (*satisfacție*) : Adu-le, moșule !
- GHITĂ (*aparte*) : Moș e tac-tu... Da' aș avea și eu o rugăminte... Micuță de tot...
- TRAIAN : Ce anume, moșule ?
- GHITĂ (*ca mai sus*) : Moș e tac-tu... Să mă bagi și pe mine...
- TRAIAN : Unde ? !
- GHITĂ : în concurs...
- TRAIAN : Ce să cauți ? !
- GHITĂ : Un premiu...
- TRAIAN : Cu ce ? !
- GHITĂ : Cu „Miorița”. (*Recită.*) „P-un picior de plai / P-o gură de vai / Iată vin în cale / Se cobor la rale / Trei turme de oi / Cu trei ciobănei...”
- TRAIAN (*îl intrerupe*) : Nu se poate...
- GHITĂ : N-o zic bine ? ! Am mai luat un premiu cu ea : un cîmpoi...
- TRAIAN : Ba o zici, da' nu se poate, fiindcă nu ești înscris...
- GHITĂ : Înscrie-mă ! Te văz șef.
- TRAIAN : Sint alții peste mine, și nu vor fi de acord... Uite, dacă te ții de ce făgăduiși...
- GHITĂ (*în gardă*) : Ce făgădui ? !
- TRAIAN : Cașul, urda...

GHITĂ : A, mă țiu, mă țiu...
 TRAIAN : Perfect. Am să-ți dau o mișuie foarte importantă...
 GHITĂ : Zi-o...
 TRAIAN : Să tragi cortina.
 GHITĂ (*înfiorare*) : De fier ? ! Ne prelucrară, acu' fo cițiva ani...
 TRAIAN : Dă-o-n paștele mă-si p-ai !... Cortina de pinză, de-acolo ; faci așa și așa (*îl arată*) ...Ai să stai ascuns în colțul ăla de-i zice culise, și cînd ți se face semn, manevrezi...
 GHITĂ : Da' de ce să stau ascuns și să nu stau la vedere, că n-am furat nimic în viața mea !
 ILIE : Citeodată te mai și ascunzi, chiar dacă nu furi, cînd o cere interesu'...
 TRAIAN : Ai priceput, moșule ?
 GHITĂ (*aparte*) : Moș e tac-tu !... Pricep. Mulg eu douăzeci de oi pe ceas, dar să trag o pinză !
 TRAIAN : Stina e departe ?
 GHITĂ : Cam depărțitor...
 TRAIAN : Du-te ! Adu cașu' și urda. Să te-ntorci la vreme ; cu dumneata începe spectacolul...
 GHITĂ (*zimbeste fericit*) : Zic „Miorița“... Poate nu vin artiștii...
 TRAIAN : Nu, tragi cortina, după cum ne fu vorba...
 ILIE : Artiștii or să vină cu elicopteru'...
 GHITĂ : Dac-or fi d-ăia mari... M-oi duce ; s-auzim de bine...
 ILIE (*în timp ce Ghiță iese*) : Cu bine...
 TRAIAN : Cu bine, moșule ! (*Vocea lui Ghiță, din culise* : „Moș e tac-tu !“ . *Oftează, inspectează cu privirea.*) Aici, totul pare în regulă ; să vedem ce se petrece înăuntru. (*Intră amindoi.*)
 ILIE (*ingrijorat*) : Tot nu-și veni în simțiri ?
 MITRICĂ (*semn*) : Sst ! Doarme.
 TRAIAN : Nu mi-am dat seama că pastilele pe care le folosesc eu sînt foarte puternice, mai ales pentru cine nu-i obișnuit...
 ILIE : S-o fi speriat, ori ce ? !
 MITRICĂ : Costică... N-avu de lucru și-î ieși în cale...
 TRAIAN : Dacă-mi ieșea mie, și de data asta, muream de-a binelea... Acum, ce facem ?
 ILIE : O lăsăm să doarmă cît îi e pofta...
 TRAIAN (*surd*) : Aici, în decor ? !
 ILIE : D-apăi unde, în pădure ?
 MITRICĂ : Cu neputință ! Nu dau voie ! E Titina mea...
 ILIE : S-o culcăm afară, pe-o bancă ?
 TRAIAN (*ca mai sus*) : Cine-a mai pomenit spectatori întinși pe bancă ! Și încă, la un concurs ? !
 ILIE (*fatalist*) : Cînd sînt osteniți, d-un exemplu, se-ntind și la concurs ; și bou-ți cade-n brazdă cînd nu te-așteptai...
 TRAIAN (*se ia cu mîinile de cap, mai să-i vină a plînge*) : Asta chiar că-i

ghinion de zile mari ! Și ce bine mergea totul ! N-am noroc, și pace... Mă-ntorc la cuie : îmi fac norma — îmi iau leafa ; cît privește arta, să se descurce și singură, fără mine...
 MITRICĂ (*impresionat*) : Stăi, tovarășe, nu te pierde...
 TRAIAN : Cum să nu mă pierd ? Dac-aș ști că e voie, m-aș spinzura, în clipa asta, c-o plăcere nebună...
 ILIE : S-aminăm...
 TRAIAN : Ce ?
 ILIE : Spectacolu'...
 TRAIAN : Nea Ilie, te credeam om rezonabil...
 MITRICĂ : Am eu o soluție...
 TRAIAN : Care ?
 MITRICĂ : Pă cum o văz, mai doarme cel puțin trei ceasuri ; o acoperim din cap pină-n picioare, și pe cine cu ce încurcă ? Pin-o să se trezească, noi am isprăvit de mult...
 ILIE : Bravo, Mitrică ! Te gîndiși bine ; toată chestia e s-o facă pe mortu-n păpușoi...
 TRAIAN : Măi, oameni buni, vă dați seama ce se-alege dacă în timpul spectacolului se trezește, cască, poate se și sperie și țipă...
 ILIE : Îi altoim una și-o adormim la loc...
 MITRICĂ : Vezi să nu... Mergem și noi la risc... S-o acoperim. (*Se ridică, scoate un țipăt.*) Au ! Credeam că m-or fi iertat, dar nu mă iertară. (*Se strimbă de durere.*)
 TRAIAN (*suflet la gură*) : Ce mai e, ce se mai întimplă ? !...
 MITRICĂ : Pantofii ! Mă strîng de vîz scînteii...
 ILIE (*duioșie*) : Săracu', azi-dimineață, cînd și-i încălța, mă uitam la el cum face ochii cît sarmău și mi se rupea în'ma de milă...
 TRAIAN : Sînt aurii... Am ales ce-am găsit mai frumos ! Mi i-au dat contra bon...
 MITRICĂ : Auriți-neauriți, cu bon-fără bon vorba e că mă omoară cu zile ; nu cred c-o să rezist...
 TRAIAN (*iar desperare*) : Doamne, de ce nu caști pămîntu', să mă-nghită și să scap ? !
 ILIE : Să-și puie bocancii lui...
 TRAIAN : Cum s-apară pe scenă în bocanci ? !
 ILIE : În fundu' gol, e rușine, da-n bocanci !... (*Mitrică privește lung la picioarele Titinei.*) Ce te holbezi, bă, la picioarele fetei, nu ți-e nu știu cum ?
 MITRICĂ : Nu la picioare mă uitam, mă uitam la pantofi...
 TRAIAN (*fericit*) : O idee ? !
 MITRICĂ : Să vedem dacă se nimerește... (*Își scoate pantofii, îi scoate și pe-ai Titinei, îi încearcă, rămîne în extaz.*)
 ILIE : Se brodiră ?

MITRICĂ : Se frodiră!... (O încălță pe Titina cu pantofii săi.)
TRAIAN : Ce faci acolo, îți spusei că sint pe bon !
MITRICĂ : Nu-i nimic... Să-i fie trezirea dulce ; îi plătesc eu, de i-or plăcea...
TRAIAN (resemnare) : Fie ! Și-așa mă încercă o presimțire că se va alege praful de tot și de toate...

(Din culise se aud vocile Glafirei, Floricăi, și Ioanei — exclamații, risete etc.)

ILIE (ciulind urechile) : Maica ta, Isuse Hristoase !

TRAIAN (paucă) : Încă una ! Ce mai e ? !

ILIE : Acuma să te îți bilciu' dracului ! Ne sosesc mierile...

TRAIAN : Care muieri ? !

ILIE : Alea adevărate, în fustă, nu ca Mitrică...

MITRICĂ : Azi se-implinește luna. Veniră în control, să vadă cum e cu ale trei paie la patru măgari...

TRAIAN : N-au decit ! Sinteți curați ca lacrima...

MITRICĂ : Au să ne saboteze spectacolu', tovarășe Sfințitu ; se duce dracului concursu'...

TRAIAN : Nu înțeleg de ce ar face-o !

MITRICĂ : Din ris... (Văzind că Traian nu înțelege.) Păi, dacă au să știe dinainte că Mândica sint eu, Mitrică, se mai opresc din hohote, chicoteli și alte timpenii spuse cu glas tare ? Cum o să mai pot juca ? Și-așa, sufletu' din mine e pierit pe jumătate...

TRAIAN : Și din necazul ăsta, cum Dumnezeu ieșim... ?

ILIE : Duceți-vă amîndoi în poiană, fără să fiți văzuți ; cînd o fi momentu', vii cu artiștii și-i suim direct în scenă ; între timp, am eu grijă de ele... Hai, repede, să n-apuce să intre...

TRAIAN : Dar comisia ? Cine-o intim-pină ?

ILIE : Mă ocup și de comisie ; cînd se ivește, o să strig o dată : „Fereștee ! Cadee !”

TRAIAN (pe ieșite) : Să strigi tare, să te-aud...

ILIE : O să m-audă și morții...

MITRICĂ (tot pe ieșite) : Ai grijă de Titina...

ILIE (în timp ce o acoperă) : Are somnu' grijă de ea. (Mitrică și Traian ies.) Of, ce-aș mai lua-o la fugă ! Aș rupe pămîntu'...

GLAFIRA (în fundul scenei, împreună cu celelalte, tot îmbrăcate ca de sărbătoare, tot cu provizii și schimburi etc.) : Strașnic ne ținurăm ! O lună am zis că-i perpelim, o lună i-am perpelit...

IOANA : Ca la tribunal.

FLORICA : În bărbați, dacă nu bagi și nițică Irică, nu-i chip s-o scoți la cap cu ei...

GLAFIRA : Titina nu mai avu răbdare să ne-aștepte ; își ni ca din pușcă, de cu ziuă...

IOANA : La anii ei, doru' te topește rău de tot.

(Grupul intră în curte, observă schimbările, surpriză.)

GLAFIRA : Ce panaramă o mai fi și asta ? !

IOANA : Iar ne-ntoarcem zbirnăind din buze...

(Din interior se aude Ilie, bocănind.)

FLORICA : Se aud bocănituri !

GLAFIRA : S-or fi bătînd p-ale trei paie... Ia să ne-ncredințăm cu ochii noștri ; să n-aruncăm cu piatra, pînă ce... (Se apropie de intrare, rămîne în prag, cu celelalte femei în spate-i, care, la rîndu-le, încearcă să vadă ceva. În acest timp, Ilie bate în neștire la cuie, fie în suportul patului, fie în alte obiecte de decor, uitîndu-se cu teamă spre Titina, acoperită, să n-o trezească. Glas suav.) Ce mește-rești tu acolo, Iliuță ? (Aluzie la pat.) Și pentru cine pregătești culcușu' ăla dulce ?

ILIE (se face că acum le observă, mi-mează surpriza) : Măi, măi, măi ! Veniră Ilenele-Cosinzene !... Da' intraiți, nu ședeți în prag, de parc-ați umbra după pomană...

(Femeile intră.)

GLAFIRA (privește, ca și celelalte, la schimbările din interior) : O mai fi rămas fun loșor și pentru noi ?

ILIE : Pentru voi ! ? Pentru voi, locu' e de veci, adică pentru vecie...

GLAFIRA : După cite-mi văz ochii, nu prea s-ar zice... Și pătuțu' ?...

ILIE (desconspirație involuntară) : Pentru Mândica...

GLAFIRA (ca și celelalte, se cutremură) : Măiculiță care mă făcuși ! !

FLORICA : Or fi rămas într-un singur pai...

GLAFIRA (încercînd să fie tot suavă) : Cine e Mândica, Iliuță ? (E greu să rămîi suav, cînd împrejurările te presează să fii altfel.) Vorbește, Ilie, cit mai ai un strop de viață-n tine ! Că ț-o sorb ca p-o cană cu apă de izvor...

ILIE (copil sincer, dar care vrea să fie șiret) : Mândica e o închipuire...

GLAFIRA : Ce ziceți, suratelor, ce trai, pe-nchipuirile astea ? ! (Pe plîns.) Noi dormim în paturi lucrate de fabrică, iar altele, în pătuțuri făcute de mînă...

- Oooh, Ilie, Ilie! Că de știam ce m-așteaptă, spre bătrânețe, de mult imi scoteam certificat de văduvă. (Ilie bate cu înverșunare cuie în soclul patului. Gospodină, strigă.) Ho, că-l strici!
- ILIE (printre dinți): Nu țipa, c-o trezești!
- GLAFIRA (ca trăsniță): Pe cine, Ilie!?
- IOANA (care de mai multă vreme privește cu atenție spre pat, arătând): Cred că mișcă...
- GLAFIRA (ca mai sus): Cine mișcă, fa?!
- FLORICA (privind): Si eu cred că mișcă...
- GLAFIRA (la rindu-i, cercetează cu privirea): Și zi așa, Iliuță! Te luarăm pe nepregătite: te prinserăm ca p-un țilhar asupra faptului, iar dumneaei se pitulă sub cergă; ș-o fi n-chipuit că sintem făr' de vedere... (Se pregătește de luptă.) Mai întâi, s-o vedem la față, și dup-ăia, Dumnezeu să aibă milă de ea, că din mina mea nu scapă...
- FLORICA (tot pe poziție de luptă): Nici dint-r-a mea...
- IOANA (idem): Eu vreau să-i păstrez, ca amintire, numa' o suviță de păr...
- (Glafira vrea să tragă pătura.)
- ILIE (răstit): Oprește-te! (Rar, amenințător.) Dacă pui mina, ți-o retez cu securea...
- GLAFIRA: Ce ziseși?!
- ILIE (ca mai sus): Ce-auziși: dacă pui mina, ți-o retez cu securea...
- GLAFIRA (intimidată, dramatic): Ilie, ce se petrece aicea, Ilie? Erea atîta liniște și cumînțenie-n pădure, ne erera mai mare dragu' să prindem o zi de răgaz, să v-aducem schimburi curate și d-ale mîncării mai ca lumea... Ne așteptați ca pe icoana tîmăduirii... Și uite că, de la o vreme, parc-a intrat dracu-n voi! Cine v-a-ntors pe dos? Cine v-a răscolit așa, Ilie?!
- ILIE (sentențios): Timpurile!... (De afară se aud glasurile Miei Roibu și cel al lui Doru Poienaru.) Comisia! Băgați de seamă, să nu care cumva să faceți fun aproponț la pat, că vă retez limbile, le-nșir pe ață și le pun afară, sub streășină, să se usuce la soare; fără nici o glumă...
- FLORICA: Ce comisie, Ilie?!
- IOANA: Să le facă dosar pentru destrăbălare, sint convinsă...
- GLAFIRA: Nu ne spui?
- ILIE: O să aflați la vremea potrivită; pină atunci, să nu dea Al de sus și să... (Vor mîma în continuare discuția.)
- MIA ROIBU (pe intrare): Este sublim, pur și simplu sublim... Nu-ți place peisajul?
- DORU POIENARU (respiră greu): Mi-ar fi plăcut un cal, fie și un catîr; să urc călare, nu pe jos...
- MIA: Cit ești de comod!
- DORU: Nu sint comod, am sciatică. Și, la sciatică, este de preferat să se țină concursurile într-o casă de cultură, nu la dracu-n praznic, in mijloc de codru des...
- MIA: Dragul meu, dar ne mai curățăm și noi plămînii de praful și miasele bucureștene...
- DORU: Nu te justifica! Nu-ți reproșez nimic. In fond, puteam rămine la centrul județean, cu restul juriului; nu m-a obligat nimeni să-mi însușesc propunerea la de a veni incoace.
- MIA: Am crezut că-ți va face plăcere...
- DORU: De unde să am habar cit drum avem de străbătut? Pentru oamenii aceștia, și pină la Lună li s-o fi pîrînd o palmă de loc...
- MIA: Sint mai aproape de natură, de aceea...
- DORU: Eu prefer să fiu mai aproape de birou și să scap, măcar o zi, cu nasturii întregi, cînd cobor din „31“... Observ că nu se grăbește nimeni să ne intîmpine. Pe unde-o fi tovarășul acela, Sfințitu?
- MIA: S-o fi ocupînd cu problemele de organizare... Privește, au pus și o lozincă, au așezat și o masă pentru comisie; semn de atenție, nu?
- DORU: Mda... Ce piesă ziceau că joacă?
- MIA: Arvinte și Pepelea, de Alecsandri.
- DORU: Mda, cel puțin n-o să dureze mult; e o lucrare scurtă.
- MIA: Un avantaj in plus pentru noi; cei rămași la județ au de vizionat astăzi trei spectacole a cite trei ore...
- DORU: In schimb, n-o să-i doară picioarele ca pe mine... De-ar merita efortul; și așa le-am făcut concesiile venînd aci.
- MIA: In cei peste zece ani de cînd stau in juriile unor astfel de concursuri, mă tot întreb cine și cui fi face concesiile...
- DORU (zîmbește): Te rog, fără teorii! Nu sint potrivite nici cu locul, nici cu momentul. In definitiv, și noi, cei care punem note, tot muncă voluntară desfășurăm, și tot din plăcere o facem...
- MIA: Te-ai mai muiat?
- DORU: M-am... Încercăm să depistăm vreun suflet de om?
- MIA: Încercăm... (Strigă.) Tovarășe Sfințitu! Heei, se aude?
- ILIE (iese in prag): Se-aude!
- MIA ȘI DORU: Bună ziua!
- ILIE: Bună ziua!
- MIA: Dar dumneavoastră nu sinteți tovarășul Sfințitu!
- ILIE: Nici nu mă dădui; eu sint tovarășu' Ilie Parpală, șefu' echipei de forestieri... Comisia de la București?

MIA : Comisia. (Ii întinde mina.) Mă numesc Mia Roibu. (Spre Doru.) Dumnealui este Doru Poienaru.

(Ilie și Doru își string mîinile.)

ILIE : Bine-ai venit sînătoși !

MIA (privire fugitivă, fără să intre) : Cine v-a lucrat decorul ?

ILIE : Eu, cu mîinile mele...

DORU : Interesant ! Unde ai învățat ?

ILIE : Nicăieri. Am citit ce vrea domnu' A'lecsandri și m-am luat după dumnealui. (Cu teamă să nu se întimple ceva înăuntru, peste umăr.) Măi tovarășelelor, ia mai ieșiți și pe-afară, la aer curat !...

(Femeile ies.)

MIA (cu mirare, văzîndu-le) : Bună ziua ! (Voci : „Bună ziua !”) Sînteți interpretele ? !

GLAFIRA (în gardă, cu suspiciune) : Noi nu sîntem interprete, noi sîntem neveste ; legitime și cu cununie...

MIA : Mă și miram ! Știam că în Arvînte și Pepelea nu e decît o fată.

(Femeile o ascultă sîderate.)

FLORICA (Ioanei, aparte) : Și 'mneaei vorbește-n dodii !

IOANA (străfulgerată, idem) : N-o fi cumva una din paie ? !

FLORICA : Nu se uită o cocoană, cu 'mneaei, la de-ai noștri...

IOANA : Ee, pe cît e lumea de stricată !

DORU (privește la ceas) : Și unde sînt interpreții ?

ILIE : În poiană.

MIA : Se relaxează...

ILIE : Nu, se ezersează...

MIA : Să mergem să-i aducem ?

DORU (categoric) : Eu, unul, un pas nu mai fac...

ILIE : Nu-i nevoie să vă osteniți. (Mîinile pîlnie la gură, strigă.) Ferește ! Cadee !

Tabloul 4

Cîteva minute mai tîrziu. Pe bănci vor sta spectatori și spectatoare, în funcție de posibilitățile teatrului, plus grupul, mai aparte, format din Glafira, Florica, Ioana. Cînd și cînd, Florica și Ioana se vor ridica și, cu mina streaslnă la ochi, vor privi de jur-împrejur, neliniștite că bărbații lor nu mai apar. La masa juriului șed Mia și Doru. Sfințitu se agită de colo-colo, punînd la punct ultimele detalii pentru începerea spectacolului. În interior, cortina fiind lăsată, „spectatorii” din scenă nu sesizează atmosfera de nervozitate și tensiune. Cel trei interpreți sînt costumați. Mitrică, privindu-se într-un ciob de oglindă, încearcă să se machieze, sub privirile atente ale lui Dumitru, și sub cele absente, ale lui Paraschiv, în timp ce Titina continuă să doarmă.

PARASCHIV (șade într-un colț, ciucit, și bea dintr-un ulcior) : Tot pe loc, pe loc, pe loc, să răsară busuioac...

DUMITRU (lui Mitrică) : Mișcă-te și tu mai grațioasă ! Parcă mergi pe picioaroașe... Răcute nenorocit...

MITRICA : De-ai fi în locu' meu, ai avea mai puține pretenții... Cînd mă uit (arată spre Titina, acoperită), m-apucă lesinu'...

DUMITRU : Ce-o s-o apuce pe ea, cînd ș-o că seama cine e zîna pădurii, mai ales că te boiși ca una d-alea ce "se vinde pe bani...

MITRICA : Nu zău, nu e bine ?

DUMITRU : N-ai ochi să te vezi ?

MITRICA (se retușează, îl observă pe Paraschiv trăgînd din ulcior) : Tată,

mai lasă naibii ulcioru' ăla, că te faci cui...

PARASCHIV : Păi nu scrie că trebuie să mă fac cui ? !

MITRICA : Să te prefaci, numa'...

PARASCHIV : Eu nu pot să mă-mbăt. cu apă rece...

FLORICA (afară, se ridică, privește) : Pămîntu' să-i fi-nghițit, și tot...

GLAFIRA : De, s-or fi simțit cu musca pe căciulă...

FLORICA : Da' Ilie ? !

GLAFIRA (mulțumire) : S-o fi retras din afacere...

IOANA (fierbînd) : O să-i car eu lu' Dumitru-nal meu la afaceri după ceafă...

FLORICA : Ce-o fi cu Mitrică, ce-o fi cu Titina ?! Mi-e inima grea ca pietrou !...

GLAFIRA : S-or fi vîrit în fun tufiş ; nu le duce grija...

(*Apare, grăbit, Ghiță Pițigoi, cu o deșagă umflată. Se oprește la marginea scenei. privește peste spectatori, apoi se îndreaptă, glonț, către masa juriului.*)

GHÎȚA : Noroc, tovarăși ! Sinteți comisia ?

MIA : Comisia sau juriul — cum vrei să-i spui...

GHÎȚA : Pentru mine-i totuna ! Eu sint Ghiță Pițigoi, ăl mai vestit cioban de prin părțile astea ; anu' trecut mi-am depășit planu' la fătări cu unu' virgulă cinci la sulă pe cap de oaie...

DORU (*ușor lezat*) : Felicitări ! Dar, știți, acum și aici, nu se ține concurs de animale, ci artistic...

GHÎȚA : Cunosc, cunosc... Chiar mă și-ntreb : dacă arta s-a băgat în pădure, unde-o să ne mai băgăm noi, cu oile ?... Da' de altceva e vorba : v-adusei niște caș și urdă proaspete, proaspete...

MIA : Nouă ? !

GHÎȚA : Păi, da...

DORU (*ofuscăt*) : Mulțumim, n-avem nevoie...

GHÎȚA : Ba aveți ! Știu că p-acolo, pe la dumneavoastră, li s-a cam pierdut urma...

MIA (*răbdătoare*) : Moșule...

GHÎȚA (*aparte*) : Moș e tac-tu...

MIA : ...noi n-am venit după aprovizionare. Misiunea noastră e alta...

GHÎȚA : Cunosc, cunosc : arta, vise și închipuiri frumoase... D-ai-a v-aș ruga să mă lăsați să mă produc și eu...

DORU (*printre dinți, pentru sine*) : Mai bine-ai produce teamea...

MIA (*amuzată*) : Și cu ce-ai vrea să te produci ?

GHÎȚA (*tainic*) : O țiu secret pîn' la momentu' potrivit. (*Arătînd spre scenă.*) Camenii sint invidioși ; se uită chiondori ; la mine, cu fel de fel de motive, că nu se poate. Da' nici eu, din cîmpoi nu pot să cînt ; am și dovadă medicală. Dacă mi-o pica altceva... (*Visător.*) Un televizor d-ăla mititel, să-l duci ca pe ulcior...

MIA : Îmi pare foarte rău, însă noi nu dăm televizoare...

TRAIAN (*văzîndu-l pe Ghiță*) : Eu te-aștept cu sufletu' la gură, și dumneata... Lasă comisia în pace... (*Îl trage de mincă.*)

GHÎȚA (*tristește*) : Barim un radio...

TRAIAN : Nici o antenă ! Treci la cortină, unde te-am pus ; cînd îți fac semn, o tragi. (*Îl bagă în culise. Către interpreți.*) Gata ?

MITRICĂ (*priviri fixe de emoție*) : Gata. TRAIAN (*tresare*) : Gongul ! N-avem gong ! Nea Ilie, Nea Ilie !

ILIE : Aud !

TRAIAN : Vino încoace, repede ! (*Ilie apare.*) Ia o cratiță și, la un semn al meu, îi dai un ciocan în fund.

ILIE : Păi, dacă-i sare smaltu' ? !

TRAIAN : Să-i sară ! (*O ultimă privire cercetătoare, își aranjează ținuta, iese în fața cortinei, aplauze.*) Draği spectatori, aici, în acest colț de rai, unde este numai cînteț...

MITRICĂ : Și ciripit...

TRAIAN : ...de voie-bună, vă prezentăm un spectacol... (*Vede un spectator cu o șepcuță pe cap.*) Tovarășu'... (*Spectatorii se uită unii la alții ; către cel cu șepcuță.*) Dumneata, cu dumneata vorbesc...

SPECTATORUL I : Cu mine ? !

TRAIAN : Exact. Scoate cipilica aia de pe cap ! Mai mare rușinea, doar ești în teatru...

SPECTATORUL I (*incăpăținare*) : Ba sint în pădure...

TRAIAN (*autoritar*) : Te rog s-o scoți...

SPECTATORUL II (*ii smulge șepcuța și i-o pune în poală*) : Scoate-o, bă, dacă te roagă omu' ! Vrei să vie la tine și să te ia-n pumni ? !

SPECTATORUL I : Parcă el nu vede că stă să plouă !...

(*Spectatorii se uită spre cer.*)

TRAIAN : Scuzați de întrerupere ! Și, cum vă spuneam, vă prezentăm un spectacol cu piesa într-un act *Arvinte și Pezelea*, de bravul nostru Vasile Alecsandri, și jucată de bravii noștri muncitori forestieri. Să le urăm succes la „Cîntarea României“. (*Aplauze. Intră în culise, încet, apăsăt.*) Nea Ilie ! Gôngu' !

ILIE (*uitase*) : Ce gong ? !

TRAIAN : Cratița, bre ! Dă în cratiță.

ILIE : Aha ! (*Apucă o cratiță, o lovește cu atita putere încît ciocanul rămîne înșepenit. Printre dinți, în timp ce Mitrică și Dumitru rid pe infundate.*) După ce că nu prea aveam ce fierbe, acumă nu mai avem nici în ce fierbe.

TRAIAN (*impacientat*) : Unde ești, moș Pițigoi ?

GHÎȚA (*aparte*) : Moș e tac-tu ! (*Apare.*) Aici !

TRAIAN : Trage cortina !

GHÎȚA (*cum să scape prilejul ? Iese, ca în transă, în fața cortinei și începe*) : „P-un picior de plai / P-o gură de rai / Iată vin în cale / Se cobor la vale...“

TRAIAN (*gîtit de furie, de după cortină*) : Ce faci, moșule ? !

GHÎȚA (*aparte, peste umăr*): Moș e tac-tu !... „Trei turme de oi, / cu trei ciobănei...”

TRAIAN (*streceară mina prin deschizătura cortinei și-l trage cu putere*): Ai innebunit ? ! Vrei să strici munca noastră de-o lună de zile ! ?

DORU (*Miei*): Interesantă concepție regizorală ! La o piesă de Alecsandri să pui, în chip de prolog, o baladă culeasă tot de Alecsandri.

MIA (*indoială*): Crezi ? !

DORU : Sint convins.

TRAIAN (*lui Ghiță*): Să nu te miști de-aci ! La un semn, tragi...

GHÎȚA (*bosumflat*): Trag...

(*Interpreții amatori vor juca primele trei scene din Arvinte și Pepelea, inclusă în volumul amintit mai înainte. Replicile lui Alecsandri vor fi marcate cu ghilimele, cele ale lui Gheorghe Vlad — fără. Pe măsură ce se va desfășura spectacolul, Glafira, Florica și Ioana vor mima nedumerire, surpriză, uimire etc.*)

TRAIAN (*o ultimă inspecție*): Gata ? (*Voci*: „Gata”. *Semn către Ghiță.*)

GHÎȚA (*zelos*): Trag ! (*Trage cortina, dar cu prea mult zel, din care cauză o smulge, se-mpiedică și cade pe spate, cu pinza peste el. Risetet.*)

TRAIAN (*să moară*): Of, Doamne, să mai faci artă cu ciobani ! Mă nenorociși, moșule...

GHÎȚA (*incercînd să iasă de sub pinză, furios*): Moș e tac-tu ! (*Izbutește să iasă.*)

MIA (*lui Doru, în timp ce Traian pune cortina la loc*): Tot concepție regizorală ! Șe pare și căzătura ?...

DORU (*îngăduitor*): Am impresia că a fost un incident real...

MIA (*și ea înțelegătoare*): Ca întotdeauna, începutul e greu...

TRAIAN (*isprăvind cu cortina*): Dați-i drumul ! N-o mai tragem...

DUMITRU (*PEPELEA — intră prin fund*): „Mândică ! Mândică !... Unde ești ?... Unde te-ai ascuns ? (*Merge spre ușa din dreapta, voinđ s-o deschidă.*) Mândică !...”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Cine-i acolo ?”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Eu... Pepelea... ursitul tău, Mândică !” (*Cintă.*) „Eu, Pepelea din poveste / Eu, Românul dragălaș. / Cum n-a fost și nici nu este altu-n sate și'n oraș !”

IOANA (*aparte, cu glas încet*): Mă tot uit la Pepelea ăsta, și nu știu de unde să-l apuc !...

GLAFIRA (*nemulțumită că o deranjează*): Atunci, lasă-l neapucat...

IOANA : Și dacă e Dumitru, cum mă muncește pe mine gîndu' ? !

FLORICA (*și ea nemulțumită*): Șșt, mai tacă-vă gura aia !

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Tu ești, Pepeleo ?... Ce cauți ?”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Am venit să-ți spun că-mi ești drăguță ca ochii din cap.”

MITRICĂ (*MÂNDICA, se strimbă de durere*): „Așa să trăiești ?”

DUMITRU (*PEPELEA, aparte*): Ce te strîmbi, mă, ca toți dracii ? ! (*Joacă.*) „Să n'-am parte de moșu-tău, giupîn Arvinte, de-ți spun gugosi... Da' deschide ușa, Mândico, să ne vedem la față...”

MITRICĂ (*MÂNDICA, aparte, pe durere*): Și pantofii Titinei mă strîng; parcă mai abitcr ca ăilalți, auriiți. (*Joacă.*) „Nu pot, că m'-o închis moșu-meu cu cheia...”

FLORICA (*aparte, Glafirei, ca de pe altă lume*): Glafiro, inima mea de mamă nu mă minte : Mândica e fi-miu, Mitrică ! (*Își scui pă în sin.*) Doamne, apăra și păzește !

GLAFIRA (*furată de joc*): Și ce dacă ? Mie tot îmi place.

DUMITRU (*PEPELEA, aparte*): Țin-te tare, Mitrică ! N-o poți descălța, acum, pe Titina. (*Joacă.*) „Elei !... Și de ce te-o închis ?”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Cică să nu mă fure smeii.”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Mînca-l-ar smeoaicele, ghiuț afurisit !... Și ce faci tu acolo, singurică ?”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Cos !”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Rochița de nuntă ?”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Ba !... antereu' lui moș Arvinte...”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Iar îl cîrpești ?... De cînd te știu, alta nu faci... Mai dă-unăzi, i-ai scos mînicile, ca să-i pui spele.”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Acum i-am scos spețele, ca să-i fac poale.” (*Aparte.*) Nu mai pot, Dumitre, crăp...

DUMITRU (*PEPELEA, cu neliniște*): Țin-te tare, Mitrică, țin-te tare. (*Joacă.*) „Ha ! ha ! ha !... O s-agiungă vestit în țară antereu' lui Arvinte, mînca-l-ar guzganii !”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Pe cine ?... Pe antereu ?”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Ba ! pe moșu-tău, că mare zgîrcit îi ! Îi în stare să taie un fir de mălai în opt”. (*Un spectator aparte*: „Și pe vremea aia !” *Joc. Mândica ride.*) „Mândică !... Știi una ?”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Ce ?”

DUMITRU (*PEPELEA*): „Te-am cerut ieri dimineață la dînsu'...”

MITRICĂ (*MÂNDICA*): „Elei ! Și ce ți-o răspuns ?”

DUMITRU (*PEPELEA*): „M-o trimis dracului pomană.”

FLORICA (*edificată, aparte*): El e, Mitrică!

IOANA (*idem*): El e, Dumitru!

MITRICĂ (MÂNDICA): „Da' pentru ce?”

DUMITRU (PEPELEA): „Cică nu-s de neam mare.”

MITRICĂ (MÂNDICA): „Auzi!”

SPECTATORUL I (*pentru sine*): Cum am pățit-o eu cu a' lu' Bocioacă, șefu' magazinului...

FLORICA (*aparte*): Când i-o fi crescut păru-asa de lung lu' Mitrică?!

IOANA: O fi d-ăla de fabrică...

GLAFIRA: Tăceți, fa!

TRAIAN (*lui Paraschiv, cu turbare*): Nu mai bea, omul lui Dumnezeu, că intri acumă în scenă!...

PARASCHIV: Beau din țuica mea, nu dintr-a teatrului! Mai bine te-ai uita spre pat...

TRAIAN: Ce să văd?

PARASCHIV: Titina... începe să se miște...

TRAIAN (*panică*): Aoleu, sfinte Sisoe! Află c-o iau la sănătoasă! Drept la fabrica de cuie mă opresc, dacă ne-o face vreun pocinog...

PARASCHIV (*arată în sus*): Roagă-te să nu ne faciă...

DUMITRU (PEPELEA): „De aceea am hotărît să-i joc una și bună...”

MITRICĂ (MÂNDICA): „Ce?”

DUMITRU (PEPELEA): „Ce m'a sfătui dracu!...”

SPECTATORUL I (*pentru sine*): Măcar ăla să ne sfătuiască bine...

DUMITRU (PEPELEA — *se aude afară tușind și strănutind*): „Iaca vine strigoiu!”

MITRICĂ (MÂNDICA): „Fugi iute, să nu te găsească aici!”

DUMITRU (PEPELEA): „M-am dus... Să ne videm cu bine, Mândică! Pe unde să ies, ca să nu mă-ntîlesc cu el? Ha! pe fereastră... Dos la față. (*Sare pe fereastră, în timp ce Arvinte intră prin fund.*)”

DORU (*aparte, Miei*): M-am edificat...

MIA (*idem*): În ce fel?

DORU: În bine, firește, Joacă dezinvolt, cu talent. Nici n-ai crede... Oricum, merita efortul...

MIA: Ii ducem la București?

DORU: Precis. Să-l vedem și pe celălalt interpret...

MIA: Mă bucură că sintem de aceeași părere...

(*Incepe să vuiască pădurea. Spectatorii privesc cu îngrijorare spre cer.*)

TRAIAN (*explozie*): Ce faci, nea Paraschive, nu intri?

PARASCHIV (*nenorocit*): Intru, intrare-aș în aia mă-si, că m-apucară bițielile, de frică, taman acu'...

MITRICĂ (*îngrijorat*): Să nu te uiți la mama...

PARASCHIV: M-oi uita la dracu' să mă ia... Stați cu ochii pe Titina, să nu se ridice-n capu' oaselor și să-mi strice, taman mie, numărul...

DUMITRU (*și el, îngrijorat*): Ar trebui să aibă grijă nea Ilie, tot nu face nici o treabă...

MITRICĂ: Cum să șadă în scenă, nărodule, dacă n-are rol!...

DUMITRU: S-o faciă și el pe mutu'...

PARASCHIV: Isprăviți cu ciondăneala! Intru... (*Intră pe indicația: „ARVINTE — cu giubea sdrențuroasă.”*)

PARASCHIV (ARVINTE, *făcindu-și vint, renăscind*): „U! hu, hu, hu! geru-i! (*Își suflă în pumni.*) Bine zice romănu', că iarna n-o mănincă lupu'... Am fost să cumpăr un car de lemne; dar mi-o cerut cît dracu' pe tată-său, și n-am luat nici o despicătură, ca să-i viu de hac celui cu lemnu'... (*Strănută.*)”

UN SPECTATOR (*strigă*): Dă-l pe mina miliției!

O SPECTATOARE (*strigă*): Lasă gălăgia! Nu-nterupe!

DORU (*cu admirație*): Extrem de interesant! Contribuția spectatorilor la operă alecsandrină! Așa mai zic și eu valorificarea de clasici... Stilul regizoral nu-l ghicesc.

PARASCHIV (*către spectatori*): Dacă mă-neurcați, mă-ntorc la ulcior și mă țiu de el pină diseară...

FLORICA (*spaimă și mindrie*): Paraschive! Paraschive!

GLAFIRA (*invidie*): Numa' al meu o fi șezind pitulat pe undeva... N-are coraj să se suie și el pe scenă, să mă laud și eu...

FLORICA (*țfose*): Mde, nu oricine e-n stare...

PARASCHIV (*spre stupoarea lui Sfințitu și a celorlalți din scenă*): Florico, dacă nu-ți ții melița, 'ț-arunc cu ceva-n cap, auzi?

FLORICA (*topită de fericire*): Te-auz! Zi-i, Paraschive, zi-i, minca-ți-aș gurița!

MITRICĂ: Mama o luă razna, rău!...

PARASCHIV (ARVINTE, *clipă de reculerere*): „Na, că iar m-o prins gutunaru'. U! hu, hu, hu!... De mi-ar găti Mândica antereu', să pun țeva cald pe mine, că, zău, am înghețat... Hei! blagoslovită să fie vorba țiganului: mai bine două veri decît o iarnă...”

UN SPECTATOR (*mormăind*): Cred și eu, cu lipsa asta de combustibil!

(*Titina scoate capul de sub invelitoare, privește uimită și speriată, neștiind unde se află. Mitrică, Dumitru și Traian îi fac semne desperate să se acopere, aceasta nu înțelege, mai rău se sperie. Își dezve-*

lește și picioarele, vede pantofii aurii, îi privește cu ochi mari și, totodată, îl ascultă, năucă, pe Paraschiv cîntînd.)

PARASCHIV (ARVINTE, cîntă): „Banul se cîștigă greu; / Dar ușor se cheltuiește. / Cine-i prost și derbedeu / Lesne-n lume mofluzește / Însă eu am bani și minte / Căci mă chem jupîn Arvinte. (Strănută.) Într-un ceas bun! Iarna vine, timpul-i rece / Eu o las frumos de trece. / Și nu mă-nvălesc la foc... / Mă-nvălesc sărînd în loc... / Astfel, eu, jupîn Arvinte, / Sint cu trupul tot fierbinte...”

O SPECTATOARE (pentru sine): Ieftin și garantat...

UN SPECTATOR (idem): Le-a potrivit bine, Alecsandri ăsta !..

(Fădurea vîiește tot mai tare. Între Titina, Mitrică și Dumitru continuă semnele.)

FLORICA (înfiorată): Auzi cum urlă pădurea !

GLAFIRA (răutăcioasă): Nu i-o fi plăcînd de Paraschiv...

PARASCHIV (ARVINTE, strănută): „Ha !.. Ian așa... și la anu', cu bine !..”

SPECTATORUL I (mormăind): Cu bine, pe dracu' !

PARASCHIV (ARVINTE, își suflă nasul): „Măndică !.. (Se apropie de ușa din dreapta.) Măndică !.. Nu răspunde, drăcoica... Se vede că-i minioasă c-am închis-o în odaie... Apăi, dă !.. cu fețele... vorba ceea : paza bună ferește primejdia ră... Dumneaei, giupineasa Măndica, era în plecare să se deie în dragoste cu pușchiu' cel de Pepelea...”

TITINA (ușor teatral): Cu ochii deschiși, și tot visez !.. Zîna pădurii se iubește cu Făt-Frumos-Pepelea cum mă iubesc eu cu Mitrică, și zgripturoiu' de Arvinte le pune bețe-n roate. (Lui Paraschiv.) Să-i lași în pace, m-auzi, răule !

PARASCHIV (să leșine, printre dinți): Tacă-ți gura, anafura cui te-a făcut ! (ARVINTE, reluînd ultima parte a replicii anterioare.) „Dumneaei, giupineasa Măndica, era în plecare să se deie în dragoste cu pușchiu' cel de Pepelea !.. Un tîrîie-brîu, care-și bate joc de toată lumea !.. Atunci, s-agiungă ! (Se depărtează de ușă.) L-am înfilnit mai dăunăzi și i-am zis să vindă casa asta, în care șad acu' de doi ani... Îi casa lui, hoțu' ! Cum așa face să i-o ieu pe nimica ?...”

UN SPECTATOR (pentru sine): Demolează-i-o !..

PARASCHIV (ARVINTE): .....Să-l port cu vorba, că l-oi însura cu Măndica,

pină ce-oai mîntui tirgu', ș-apoi, de spa-te și pe uș-afară. Ha !.. iată-!.. cîcă, cîna vorbești de lup, lupul, cît cole !..”

MIA (lui Doru, aparte): Bun, și dumnealui...

DORU (idem): Foarte bun ! Mergem la sigur cu ei...

MIA : Oare geologii tot așa or fi descoperind zăcămintele bogate ?

DORU : Oamenii se descoperă singuri, mai ales cînd au și puțin noroc... (Un trăsnet puternic, urmat de o ploaie torențială, se abate peste spectatori. Aceștia se ridică în picioare, neștiind ce să facă.)

GHÎȚĂ (strigă): Aoleu, oile mele ! (Iese, ca din pușcă.)

TITINA (șperiată, sare în picioare, țipă): Zîna pădurii ! Scapă-mă !

MITRICĂ (se repede, o ia în brațe, în învălmășeală îi cade peruca): Nu sint zîna, sint Miurică !

TITINA : Mitrică ! Paiu' meu drag !

MITRICĂ : Ai să mă mînci, Titină ?

TITINA : C-o poftă ! Pe toată viața !

DUMITRU : Marc scofală, să mînci dintr-un pai p-o viață-ntreagă...

PARASCHIV : Mînci, că n-ai încotro ; ce ți-e scris, în frunte ți-e pus !

GLAFIRA (strigînd cu desperare) : Ilie !

Unde te pitulași, dușmane ? ! Ieși în față și zi măcar o vorbuliță, să te-uză lumea, să am și eu ce mă fâli !

ILIE (scoate capul din culise) : N-am rol, tu înțelegi că n-am rol ?

GLAFIRA : Păi, nu ești șef ? !

ILIE : Nu întotdeauna șefii au și rol...

GLAFIRA : Oof, mămăligă ce ești...

DORU (Miei) : Iar se abat de la Alecsandri, iar o dau pe-a lor...

MIA : Au tot dreptul s-o mai dea și pe-a lor din cînd în cînd.

TRAIAN (aluzie la furtuna ce se întîrșeste) : Onorat juriu, ce hotărîți : continuăm sau...

DORU : Nu mai e nevoie, sîntem lămuririți.

PARASCHIV : Ne trimeteți la București, au ba ?

MIA : Vă trimitem.

FLORICA : Cu noi împreună ! Nu pu-pați voi Bucureștiu', fără noi !

TRAIAN (către spectatorii din scenă) : Stimăți spectatori, vă rog să-i aplau-dați pe artiștii noștri... (Cu avînt.) Pe crucea lui tovarășu' Sfințitu, că se merită ! (După o mică pauză, văzîndu-i pe oameni ușor nedumeriți.) Ce mai așteptați ? ! Dați-i drumul cu tărie ! Hai, aplauze ! (Eventual, de pe o bandă de magnetofon, să inunde sala cu aplauze foarte puternice.)

S F Î R Ș I T